

EAS

ENERGIE AUTORITEIT SURINAME

JAARVERSLAG 2022

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	5
..... Algemeen	6
..... Missie en visie	7
..... EAS organogram	8
VERSLAG VAN DE DIRECTEUR	11
..... Eerste kwartaal	12
..... Tweede kwartaal	14
..... Derde kwartaal	16
..... Vierde kwartaal	18
..... Samenvattend overzicht resultaten 2022	20
VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT	24
..... Overleg en besluitvorming	26
GEREALISEERD IN 2022	30
..... Regulering, toezicht en aansturing	31
..... Interne organisatie en werking	45
STRATEGISCH WERKPLAN	58
..... Elektriciteitswet 2016	60
..... Wet EAS 2016	63
JAARREKENING 2022	64
..... Toelichting op de balans per 31 december 2022	74
..... Toelichting op de exploitatierekening over 2022	82
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	88
Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022	89

INLEIDING

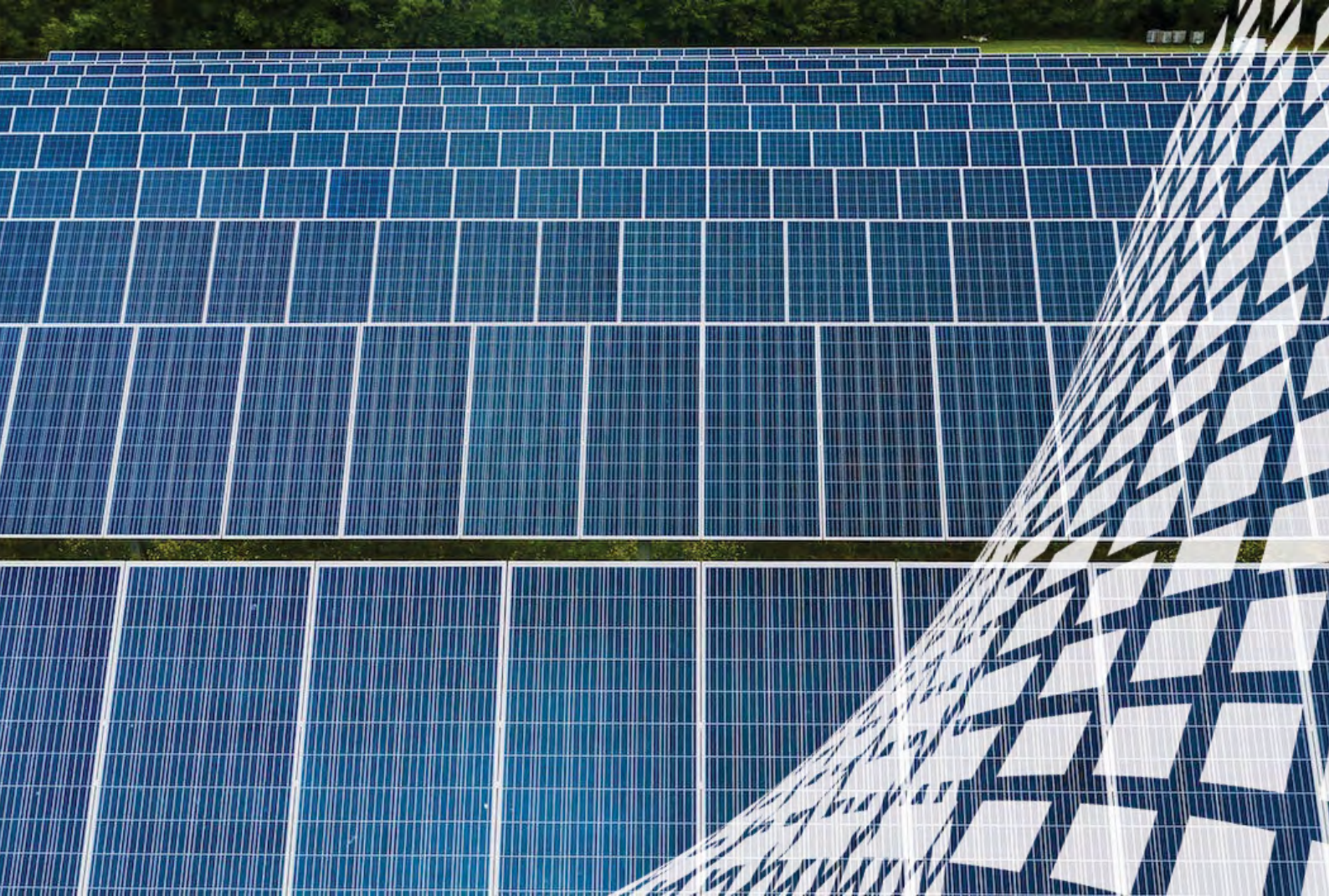
Met genoegen presenteren wij het jaarverslag voor het jaar 2022. De Energie Autoriteit Suriname (EAS) stelt dit document beschikbaar in overeenstemming met haar wettelijke verplichtingen en als onderdeel van ons streven naar transparantie en verantwoording, zoals wettelijk voorgeschreven. Het jaar 2022 was een uitdagend jaar, maar vooral een jaar waarin we gerichte resultaten hebben geboekt, vooral in de tweede helft. We hebben met een versnelde en gestructureerde aanpak de geplande activiteiten kunnen realiseren. Dit jaarverslag biedt niet alleen inzicht in de achtergrondinformatie, de behaalde resultaten in 2022, maar ook in onze vooruitzichten voor 2023.

Ondanks de talloze uitdagingen en beperkte middelen blijft de kern van onze missie van essentieel belang. Dit wordt mede gedreven door de voortdurende ontwikkelingen in de energiesector wereldwijd en de impact ervan op de Surinaamse samenleving. Wij zijn dankbaar voor de betrokkenheid en uitzonderlijke steun van onze stakeholders en actoren in de energiesector. We erkennen en waarderen wat we samen met hen hebben kunnen bereiken in het afgelopen jaar, dankzij vruchtbare samenwerkingsverbanden.

ALGEMEEN

De Energie Autoriteit Suriname (EAS) is als toezichthoudend en aansturend orgaan ter bevordering van beschikbaarheid, betaalbaarheid, duurzaamheid en milieuhygiëne in de energievoorziening sector aangesteld. De EAS ontleent haar taken en bevoegdheden aan de elektriciteitswet en de wet EAS van 2016. Het instituut is als Sui Generis opgericht in overeenstemming met de Surinaamse wetgeving met de doelstellingen zoals vastgelegd in artikel 2 van de wet EAS. De EAS is bij wet ingesteld in 2016, maar is pas op 01 augustus 2020 operationeel geworden met de benoeming van een directeur.

VISIE

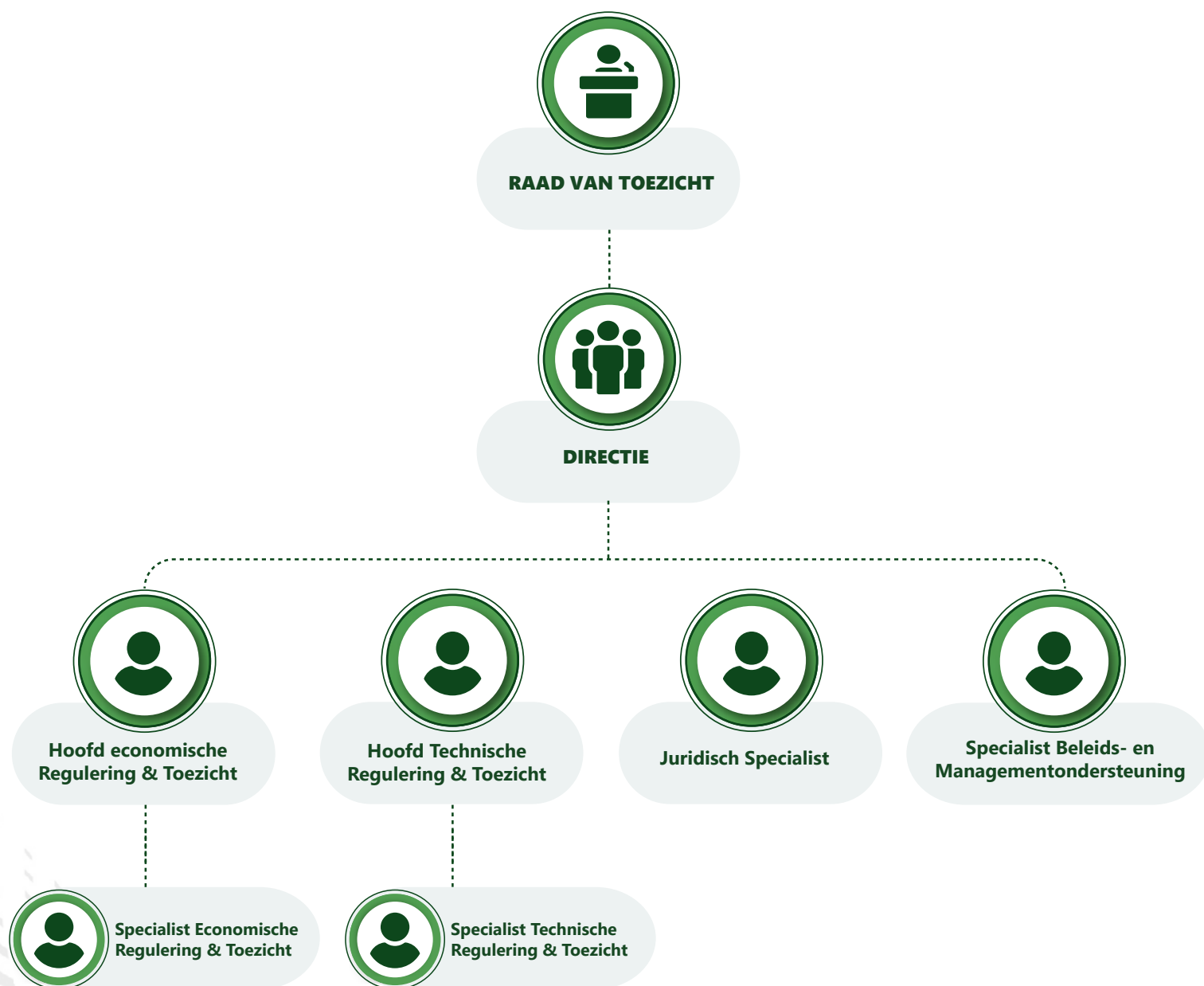
De EAS, onze onafhankelijke toezichthouder.
Leidend in de ontwikkeling van een betrouwbare, toegankelijke en duurzame
energiesector.

MISSIE

Wij scheppen voorwaarden voor een efficiënte sector, zien toe op de naleving van
wet- en regelgeving en bevorderen synergie tussen de overheid, de energiebedrijven
en afnemers. Onze aanpak kenmerkt zich door transparantie, professionaliteit en
objectiviteit en wij streven naar de hoogste normen in de sector.

EAS ORGANOGRAM

RAAD VAN TOEZICHT

dhr. ANAND KALPOE

Voorzitter, Raad
van Toezicht en
vertegenwoordiger
AdeKUS

dhr. GERARD LAU

lid en vertegenwoordiger van het Bedrijfsleven (VSB)

dhr. ROBERT DE CLERCQ

lid en vertegenwoordiger van het ministerie van Financien
en planning

dhr. RAFIQ ILAHI

lid en vertegenwoordiger van het ministerie van Economische
zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie

mevr. THELMA DOUGLAS-PINAS

lid en vertegenwoordiger van het ministerie van
Natuurlijke Hulpbronnen

mevr. GRACE BOSTDORP

lid en vertegenwoordiger van de consumentenkring

TEAM EAS

Drs. DAVE ABELEVEN

Directeur

Drs. BRIGITTE BURNETT MSc

Hoofd economische
Regulering & Toezicht

SORAYADEBIE JHAGROE MSc

Specialist Economische
Regulering & Toezicht

Hoofd Technische
Regulering & Toezicht
VACANT

Specialist Technische
Regulering & Toezicht
VACANT

ANURADHA LACHMAN MSc

Specialist Beleids- en
Managementondersteuning

JUAN ACCORD LL.M

Juridisch Specialist

VERSLAG VAN DE DIRECTEUR

De Energie Autoriteit van Suriname is opgericht op grond van de Elektriciteitswet 2016 en de Wet EAS van 2016, waarin haar belangrijkste verantwoordelijkheden zijn weergegeven. Een goed gereguleerde elektriciteitssector is cruciaal voor Suriname om het doel van een financieel duurzame en efficiënte elektriciteitssector te bereiken. Hiervoor is het noodzakelijk om vooruitgang te boeken bij de implementatie van de energie hervorming waarin de Elektriciteitswet voorziet door de oprichting en operationalisering van een solide en effectieve onafhankelijke regelgevende instantie.

De Energie Autoriteit Suriname speelt een centrale rol in het waarborgen van een betrouwbare, duurzame, en toegankelijke energievoorziening voor de bevolking van Suriname. Dit omvat niet alleen het reguleren van tarieven om ervoor te zorgen dat ze eerlijk en betaalbaar zijn voor consumenten, maar ook het bevorderen van investeringen in de energiesector om de infrastructuur te verbeteren en te moderniseren.

Het versterken van de interne organisatie en werking van de EAS is van groot belang om haar vermogen te vergroten om haar regulerende en toezichthoudende taken effectief uit te voeren. In 2022 heeft de Energie Autoriteit Suriname (EAS) voor een reeks belangrijke uitdagingen gestaan die cruciaal zijn voor de duurzame ontwikkeling en stabiliteit van de energievoorziening in het land. Deze uitdagingen omvatten onder andere de tariefvaststelling, een grondige doorlichting van de NV EBS, het versterken van de interne organisatie en werking, een verbeterde en geoptimaliseerde externe communicatie, en de aanvang van het Integrated Resource and Resilience Proces onder coördinatie van het Caribbean Centre for Renewable Energy and Energy Efficiency (CCREEE). Bovendien is het ontwikkelen en presenteren van een duidelijke energievisie voor Suriname een prioriteit in deze cruciale periode geweest.

EERSTE KWARTAAL

In het eerste kwartaal van 2022 werden de activiteiten van de EAS in een snel tempo voortgezet, en met vereende krachten werden de volgende resultaten behaald in de periode van januari tot en met maart:

1. Team Economische Regulering en Toezicht is ingesteld met de bijbehorende Arbeidsovereenkomsten;
2. Financieel administratiekantoor Reliant Corporate Finance & Accountancy (RCFA) is gecontracteerd voor het uitvoeren van de financiële administratie.
3. Het jaarplan 2023 is gepresenteerd aan de RvT en is de goedkeuring eveneens verkregen.
4. In het eerste kwartaal van dit jaar zijn er door de EAS twee (2) stakeholder consultatiesessies gehouden, ondersteund door CARICOM Technical Assistance Programme for Sustainable Energy in the Caribbean (TAPSEC). Het doel van deze sessies was de onderlinge relaties en communicatie met de verschillende stakeholders te bevorderen, en een meer structurele vorm te geven. Voorts was het doel een 'energy sector database' te ontwikkelen en te implementeren, die gericht zal zijn op het beheer en publicatie van relevante data en informatie met betrekking tot de elektriciteitsvoorziening;
5. De EAS verkreeg de positie van endorsing partner van de 3-daagse Suriname Energie, Oil and Gas Summit (SEOGS);
6. Tussentijdse rapportages ten behoeve van de Minister van Natuurlijke Hulpbronnen en de IMF Monitoring Unit (IMU) omtrent de vaststelling van nieuwe tarieven zijn opgeleverd;
7. Het vierde kwartaalverslag 2021 en jaarverslag 2021 zijn gefinaliseerd en ingediend bij de Raad van Toezicht;
8. Terms of Reference voor het contracteren van een extern communicatiebureau zijn ontwikkeld. Voorts zijn 4 bedrijven geïdentificeerd en gericht uitgenodigd om op basis van de voornoemde Terms of Reference een voorstel tezamen met een offerte uit te brengen;
9. Document met een overzicht van de doelstellingen en KPI's van de EAS is samengesteld en ingediend bij de Raad van Toezicht;
10. Gezien de groei in het personeelsaantal, in combinatie met het werken volgens de EAS' Way of Working, is gekozen voor huisvesting op de huidige locatie, Kristalstraat # 1, waarbij er totaal 4 ruimtes zijn afgehuurd, waaronder een directie ruimte;
11. De directeur heeft deelgenomen aan diverse conferenties en seminars, en actief een bijdrage geleverd door het verzorgen van presentaties;
12. Team Economische Regulering en Toezicht is gestart met de online training Regulation of the Power System;
13. In het kader van het ESP Traject zijn er vier consultatiesessies gehouden in stuurgroep en werkgroep verband. Er werden ook presentaties voorbereid ten behoeve van de Raad van Toezicht, de directies van primaire stakeholders, de Regering en andere relevante actoren binnen de sector. De informatie werd doelgericht weergegeven en geordend.

Met betrekking tot de IDB-lening SU-L1055 component 1.1 welke bestemd is voor het opzetten en operationaliseren van de EAS was er in de effectuering enige vertraging opgelopen zijdens het ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen, vanwege uiteenlopende redenen, waaronder het samenstellen van een Project Execution Unit (PEU), welke op zich liet wachten.

De EAS voerde haar activiteiten uit met de beschikbare middelen. De focus voor het gehele jaar lag bovenal op de verdere operationalisering en professionalisering van dit belangrijke orgaan in de energiesector. Hierdoor kon de EAS verder werken aan de optimalisatie van de interne organisatiebeheersing en werking, evenals structureel en duurzaam invulling geven aan de door de wet toegekende taken met betrekking tot toezicht en aansturing van de elektriciteitsvoorzieningssector.

TWEEDE KWARTAAL

In dit kwartaal heeft de EAS uiteenlopende activiteiten verricht, met name de verdere bemensing van de EAS en het verder vorm geven van de werkzaamheden van het Team Economische Regulering en Toezicht. In het tweede kwartaal werden de werkzaamheden in hoog tempo voortgezet, waarbij de actieve bijdrage van de directeur en medewerkers in de periode april tot en met juni hebben geresulteerd in onder andere het volgende:

1. Ten aanzien van de samenstelling van het Elektriciteits Sector Plan (ESP), is dit kwartaal (mei 2022) in samenwerking met de Caribbean Center for Renewable Energy and Energy Efficiency (CCREEE) een kick off meeting georganiseerd in het kader van de implementatie van de Integrated Resource & Resilience Planning model (IRRP) als een van de voornaamste bouwstenen van het Elektriciteits Sectorplan (ESP) traject;
2. Het aantrekken van een accountantskantoor voor de controle van de jaarrekeningen over 2020 en 2021. Met goedkeuring van de RvT werd Crowe Burgos Accountants N.V. gecontracteerd voor de audit werkzaamheden;
3. Het afronden van de inrichting van de kantoorruimten van de EAS gevestigd aan de Kristalstraat #1, verdeeld over vier ruimtes in het gebouw van Para Group N.V.;
4. Het traject met de CARICOM Technical Assistance Programme for Sustainable Energy in the Caribbean (TAPSEC), is in dit kwartaal afgerond en het finaal rapport werd begin derde kwartaal opgeleverd;
5. De EAS heeft geparticipeerd aan de driedaagse Suriname Energie, Oil and Gas Summit (SEOGS), waarbij er een EAS booth was (booth J7) ingericht en de directeur zijn bijdrage kon leveren middels een presentatie en het leiden van een paneldiscussie
6. Extern communicatiebureau AK Communication Consultancy (AKCC) werd gecontracteerd voor de coördinatie van de externe communicatie van de EAS;
7. In afstemming met het Ministerie van Financiën en Planning is een tariefsaanpassing van 15% per 1 juni 2022 geëffectueerd, tegelijkertijd zijn de online registraties voor het overbruggingstarief van start gegaan;
8. EAS heeft een onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren over het beheer van de Afobaka Hydro Power Plant door Worley Engenharia Ltda (bekend als Worley), vanwege de overstromingen benedenwaarts van de Surinamerivier als gevolg van de spui-operaties in de afgelopen maanden;
9. Een MoU is ondertekend met de Suriname Energy Chamber (SEC) ter intensivering van de samenwerking tussen deze twee organisaties.
10. In dit kwartaal is er ondersteuning verleend aan het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen om een Project Execution Unit (PEU) voor de IDB-lening SU-L1055 component 1.1 in te stellen. Met name zijn alle projectdocumenten door de EAS afgerond en gereed gemaakt voor implementatie.

In dit kwartaal van het jaar werden belangrijke stappen genomen in verschillende domeinen, waaronder de implementatie van het Integrated Resource & Resilience Planning model (IRRP) in samenwerking met CCREEE voor het Elektriciteits Sector Plan (ESP). Daarnaast werden verschillende aspecten van de interne organisatie en werking verder vormgegeven, wat eveneens cruciaal is voor het optimaal kunnen uitoefenen van de wettelijke taken en verantwoordelijkheden van de EAS, zoals de kantoorfaciliteiten afronden, controle van de jaarrekeningen en contracteren van een extern communicatiebureau.

DERDE KWARTAAL

Zoals voorgaande kwartalen was het derde kwartaal eveneens uitdagend, waarbij de resultaatgerichte aanpak van de EAS verder werd voortgezet. In de periode juli tot en met september 2022, werden onder andere de volgende resultaten behaald:

1. Het ontwikkeltraject van de Integrated Resource and Resilience Planning (IRRP) ten behoeve van het Elektriciteitssector Plan (ESP), ondersteund door Caribbean Center for Renewable Energy and Energy Efficiency (CCREEE) werd verder vormgegeven. Het proces van datacollectie werd opgestart in deze periode en middels een aantal virtuele sessies (zowel intern als met het CCREEE team) inhoudelijk besproken;
2. De externe financiële controle van EAS door Crowe Burgos Accountants N.V. is verder voortgezet. De documenten ten behoeve van deze controle werden volgens een PBC list (Provided By Client list) op het door Crowe Burgos Accountants N.V. aangegeven platform geüpload.
3. In overleg met en met goedkeuring van de ESP stuurgroep werd de voortgang van het ESP-traject gepresenteerd aan de Minister van Natuurlijke Hulpbronnen. Hiermee werd de eerste stap gezet richting overleg met de regering;
4. De Project Execution Unit (PEU) van de IDB-lening SU-L1055 onder leiding van mevr. Valerie Lalji heeft samen met de EAS gewerkt aan het finaliseren van diverse Terms of References. Hierdoor konden een aantal cruciale processen, zoals de financiering van de ESP ontwikkeling, het aantrekken van een juridisch adviesbureau en de ontwikkeling van een database t.b.v. de EAS binnen afzienbare tijd worden opgestart (vierde kwartaal 2022 en eerste kwartaal 2023);
5. De online registraties voor het overbruggingstarief (OBT) en kwetsbare afnemers werden in het derde kwartaal voortgezet. De EAS is in het derde kwartaal gestart met het intensiveren van de communicatie richting de burgers die hiervoor in aanmerking kunnen komen.

Op basis hiervan werd er een districtentour gestart om de verschillende doelgroepen fysiek tegemoet te komen en te assisteren met hun online registratie. De communicatie richting de burgers werd gecoördineerd door AK Communication Consultancy (AKCC);
6. Met de consultant dhr. Roy Laurens zijn in navolging van de ontwikkeling van het RvT- en Directiereglement ook de nodige afspraken gemaakt omtrent de ontwikkeling en implementatie van een HRM systeem en procedures gericht op periodieke functioneringsbeoordelingen, een gedragscode en een personeelshandboek. De eerste versie van de gedragscode was reeds ontwikkeld en aangepast aan de hand van de feedback van het personeel;
7. Na afstemming met de RvT is Symbiont Consulting benaderd in deze periode voor ondersteuning bij de ontwikkeling van een strategisch werkplan voor de EAS. De nodige documenten werden aangeleverd en werd een voorstel gepresenteerd in de maand oktober 2022. Hierbij is de planning gemaakt om in twee tot drie sessies van personeel en RvT te werken aan de vaststelling van de prioriteiten, doelstellingen en KPI's voor de komende drie jaren. Deze werden vervolgens vastgelegd in een overzichtelijk werkplan;
8. Het proces om een nieuw functiehuis te ontwikkelen en de bijbehorende functieprofielen en salarisstructuur vast te stellen, naderde in dit kwartaal haar voltooiing onder leiding van RR-Consultancy. Het plan was om de nieuwe functieprofielen en salarisstructuur in het laatste kwartaal van 2022 ter goedkeuring voor te leggen aan de RvT. Deze wijzigingen zouden dan vanaf 1 januari 2023 in werking treden.

9. De public relations activiteiten van de EAS onder leiding van AKCC zijn ook in het derde kwartaal verder voortgezet. Met name zijn de eerste gesprekken gevoerd over het organiseren van een Suriname Renewable Energy Forum (SREF) gedurende de Caricom Energy Month (CEM), te weten de maand november 2022;
10. Overschakeling naar het online HRM en salarisadministratie systeem van Celery BV, welke heeft geresulteerd in het volledig inlopen van de achterstand van loonbelasting en AOV-aangifte en afdracht aan de belastingdienst. Ook is hiermee de interne dienstverlening naar de medewerkers toe sterk verbeterd op punten zoals verlofaanvraag, personeelsadministratie en salarisadministratie;
11. Er heeft uitbreiding plaatsgevonden van het EAS-personeel door aantrekking van een juridisch specialist en een ondersteunende medewerker voor het secretariaat, gevolgd door uitbreiding van EAS-kantoorruimten in het gebouw van Para Group N.V.;
12. De EAS heeft in dit kwartaal de samenwerking met relevante instanties verder geïntensiveerd, welke uiteindelijk heeft geresulteerd in de ondertekening van een volgende MoU; in deze met het Surinaams Standaarden Bureau.

In de tweede helft van 2022 werd de EAS betrokken bij een door de regering ingestelde commissie met als doel het vaststellen van stroomtarieven, naast haar verantwoordelijkheid voor toezicht op de energiesector en het bewaken van de sectorgerelateerde doelen. Deze betrokkenheid leidde echter niet altijd tot zichtbare resultaten, vanwege onderlinge spanningen, en verschil in inzicht over het vervolgtraject binnen de commissie.

VIERDE KWARTAAL

Net als in voorgaande kwartalen bracht het derde kwartaal zijn eigen set uitdagingen met zich mee, maar de resultaatgerichte benadering van de EAS werd voortgezet. In de periode van oktober tot en met december 2022 werden de volgende resultaten behaald:

1. De EAS heeft in samenwerking met haar belangrijkste partners in de energiesector, t.w. Suriname Energy Chamber (SEC), Staatsolie Maatschappij Suriname N.V., N.V. EBS, Caribbean Center for Renewable Energy and Energy Efficiency (CCREEE), Inter-American Development Bank (IDB), Caribbean Development Bank (CDB) en het CARICOM Secretariat, het eerste Regional and Suriname Renewable Energy Forum georganiseerd (RSREF). Met gepaste trots kan eveneens worden aangegeven dat deze succesvol is verlopen;
2. De externe controle van de EAS-jaarverslagen 2020 en 2021 werd door Crowe Burgos Accountants N.V. afgerond en werden deze verslagen in dit kwartaal ingeidend bij de RvT voor verdere behandeling en goedkeuring;
3. De Project Execution Unit (PEU) van de IDB lening SU-L 1055 component 1.1 onder leiding van mevrouw Valerie Lalji heeft samen met de EAS gewerkt aan het finaliseren van diverse Terms of Reference (ToR). Het doel is geweest om in het eerste kwartaal van 2023 te starten met het aantrekken van consultants voor de verschillende onderdelen van component 1.1 van de lening IDB-SUL1055. De prioriteit genietende onderdelen betroffen het aantrekken van een juridisch adviesbureau, het aantrekken van consultants voor het ontwikkelen van het regulatorisch deel van het Elektriciteits Sector Plan (ESP) en een projectmanager om het traject in zijn geheel te coördineren en te begeleiden;
4. Het Directie- en RvT reglement zijn tezamen met de gedragscode voor de EAS goedgekeurd door de RvT tijdens de vergaderingen van 9 november 2022 en 14 december 2022;
5. Het traject gericht op de ontwikkeling en vaststelling van een nieuw functiehuis (met bijbehorende functieprofielen) en nieuwe salarisstructuur werd afgerond door RR Consulting. De betreffende documentatie werd eveneens goedgekeurd tijdens de raadsvergadering op 14 december 2022. Derhalve kon het nieuw functiehuis met bijbehorende salarisstructuur per 1 januari 2023 worden geëffectueerd;
6. Met de indiensttreding van een juridisch specialist op 1 oktober 2022 kreeg de invulling en opvolging van juridische zaken van de EAS meer vorm en inhoud. Dit moet zich uiteindelijk vertalen in het ontwikkelen en goedgekeurd krijgen van noodzakelijke staatsbesluiten en aanpassing van bestaande wetgeving, in samenwerking met een in te huren juridisch adviesbureau;
7. Het ontwikkeltraject van de Integrated Resource and Resilience Planning (IRRP) (ten behoeve van het technisch gedeelte van het ESP) ondersteund door CCREEE werd in in dit kwartaal voortgezet. Na afronden van de datacollectie is het team van CCREEE overgestapt naar het doornemen en analyseren van alle data. De volgende stappen waren ten eerste techno-economische analyse en netstudie van het bestaand energiesysteem en vervolgens scenario modellering en evaluatie van het capaciteitsuitbreiding plan, die volgens planning in de eerste helft van 2023 verder afgerond moet worden. Het op te leveren IRRP-rapport zal een cruciaal onderdeel vormen van het Strategisch en Technisch plan van het ESP 2023-2028.
8. Gedurende dit kwartaal werden gesprekken voortgezet met de nieuwe leiding van OOCUR (Organisation of Caribbean Utility Regulators) omtrent het lidmaatschap van de EAS bij deze regionale organisatie.

In het vierde kwartaal van 2022 heeft de EAS haar activiteiten als regulerend orgaan verder vormgegeven, ondanks beperkte beschikbare middelen. De bereikte resultaten en verrichte werkzaamheden in 2022 hebben een stevige basis gelegd voor het voortzetten van onze wettelijke verantwoordelijkheden en taken, en voor het streven naar de realisatie van diverse essentiële onderdelen van het wettelijke regelgevende raamwerk binnen de energiesector van Suriname. Het doel voor het komende jaar is om de EAS verder te profileren en om, zoals in 2022, zoveel mogelijk te voldoen aan onze verantwoordelijkheden en taken.

Drs. Dave Abeleven
Directeur Energie Autoriteit Suriname

SAMENVATTEND OVERZICHT RESULTATEN 2022:

Het jaar 2022 heeft zich vooral gekenmerkt door de personele invulling van de verschillende functies binnen de EAS.

SAMENVATTEND ZIJN DE NAVOLGENDE RESULTATEN IN 2022 GEREALISEERD:

Resultaten Toezicht en aansturing

- Ontwikkeling en presentatie van een visie over de energiesector in Suriname (gepresenteerd tijdens SEOGS 2022 en RSREF 2022);
- Start van het ontwikkelingsproces van het Integrated Resource and Resilience Plan voor de energiesector van Suriname als onderdeel van het Elektriciteits Sector Plan 2023-2028 tezamen met de CCREEE (Caribbean Center for Renewable Energy and Energy Efficiency);
- Actieve participatie in het traject ter doorlichting van de NV EBS en formulering van de nodige bevindingen en aanbevelingen ter herstructurering van de elektriciteitsvoorziening door EY Caribbean;
- Opstellen en doen doorsturen naar de Staatsraad voor goedkeuring van het staatsbesluit welke regelt de tweede aanpassing van het elektriciteitsstarief in twee fasen (15% en 10%) en invoering van het overbruggingstarief;
- Opstart van het proces voor registratie en beoordeling van deze registraties voor OBT in samenwerking met de NV EBS;
- Verdere ontwikkeling en implementatie van de processen en procedures m.b.t. de toekenning van subsidies aan kwetsbare afnemers (sociale instellingen);
- Het doen uitvoeren van een onafhankelijke beoordeling en analyse van het management van de Afobaka Hydrodam ten tijde van de spui operaties tussen februari en mei 2022, welke heeft geresulteerd in de overstroming van verschillende oorden en dorpsgemeenschappen langs de Suriname rivier benedenwaarts;
- Deelname aan de 2e Suriname Energy, Oil and Gas Summit en expo als endorsing partner in juni 2022 in Suriname;
- Presentaties verzorgd door de directeur van de EAS tijdens de Guyana Basin Summit 2022 in oktober 2022 en de Caribbean Energy, oil and Gas Summit in december 2022. EAS was de endorsing partner van de Guyana Basin Summit;
- Actieve participatie van de EAS (directeur en RvT voorzitter) aan het Caribbean Renewable Energy Forum (CREF) in april 2022;
- Actieve participatie van de directeur van de EAS aan de CAREC Regulatory Roundtable als onderdeel van de CARILEC-conference in september 2022;
- Opstart applicatie proces voor lidmaatschap van de EAS van de OOCUR (Organisation of Caribbean Utility Regulators);
- De organisatie van het eerste Regional & Suriname Renewable Energy Forum in samenwerking met de Suriname Energy Chamber (SEC) en de CCREEE in november 2022;
- Juridische analyse en beoordeling van verschillende vraagstukken m.b.t. elektriciteits wet- en regelgeving, zoals de afdracht van de dotatie t.b.v. de EAS door EBS;
- Opstellen en aanbieden aan de ministers van Financiën en Planning en Natuurlijke Hulpbronnen van een memo m.b.t. bevindingen en aanbevelingen t.a.v. de kostprijsberekening en tariefsbepaling van elektriciteit;
- Intensivering van samenwerkingen met organisaties zowel nationaal als ook regionaal, zoals de Suriname Energy Chamber, CCREEE, CDB en IDB.

Interne organisatie en werking

- Contracteren van AKCC t.b.v. de externe communicatie en public relations van de EAS;
- Het eerste concept van het strategisch extern communicatieplan voor de EAS is opgesteld;
- Het RvT reglement is opgesteld en ter goedkeuring aangeboden aan de RvT van de EAS;
- Het Directiereglement is afgerond en goedgekeurd door de RvT;
- Goedkeuring van de kwartaalverslagen van 2022(1, 2e en 3e kwartaal);
- Een nieuwe en meer interactieve website van de EAS is gelanceerd;
- Personele invulling van het team economische regulering en toezicht (hoofd en specialist) alsook de functie juridisch specialist is gerealiseerd;
- • Begroting over het jaar 2023 (nieuw format) is opgesteld en aangeboden voor goedkeuring aan de RvT;
- Het financieel administratiekantoor RCFA is gecontracteerd voor het bijhouden van de financiële administratie van de EAS en het opstellen van financiële rapportages per kwartaal;
- Deelname en succesvolle afronding van het team economische regulering en toezicht aan de online training Regulation of the Powersector van Florence School of regulation;
- Deelname en succesvolle afronding van de masterslevel van de online training Regulation for SDG 7 verzorgd door Florence School of Regulation door de directeur van de EAS;
- De controle van de jaarrekeningen van 2020 2021 door Crowe Accountants is afgerond en de accountantsverklaring van goedkeuring en managementletter is afgegeven. De behandeling en goedkeuring door de RvT volgde in de eerste week van januari 2023;
- Afronding van de planningsdocumenten en Terms of References (ToR's) t.b.v. de IDB-lening met code SU-L1055 tesamen met de IDB en het ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (PEU);
- De gedragscode van de EAS is opgesteld en goedgekeurd door de RvT;
- Een nieuw functiehuis met bijbehorende functieprofielen beloningsbeleid, en salarisstructuur is ontwikkeld en ter goedkeuring ingediend bij de RvT.

Bovengenoemde resultaten zijn in belangrijke mate mogelijk gemaakt door het teamwork van de EAS-directeur en de medewerkers met de nodige ondersteuning van de RvT. Hiermee is er veel verzet in het afgelopen jaar 2022 om de positie van de EAS te consolideren.

VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT ENERGIE AUTORITEIT SURINAME

Met genoegen presenteren wij u het gedetailleerde verslag van de Raad van Toezicht van de Energie Autoriteit Suriname over de bereikte resultaten in het jaar 2022

VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht heeft haar taken in overeenstemming met de wet houdende de instelling van de EAS en andere relevante wetten, de reglementen en de gedragscode van de EAS uitgevoerd. Wij adviseerden de directeur over relevante zaken en bewaakten de prestaties van het instituut in relatie tot de gestelde doelen. De directeur van de EAS informeerde ons regelmatig mondeling en schriftelijk over het beleid en materiële aspecten van de strategie, planning, evenementen, investeringen en transacties.

Van de directeur ontvingen we elk kwartaal gedetailleerde rapporten over de prestaties van de autoriteit. Tegelijkertijd werden wij op de hoogte gehouden van de resultaten en de financiële positie, risico's en risicobeheersing, HR- en IT-prestaties en planning. De Raad van Toezicht was rechtstreeks betrokken bij alle besluiten die voor de EAS van fundamenteel belang waren. Daarnaast hebben wij regelmatig strategische vraagstukken met het management besproken. Tegelijkertijd wisselden ook de medewerkers voortdurend informatie uit.

OVERLEG EN BESLUITVORMING

De Raad van Toezicht hield nagenoeg maandelijks vergaderingen, dertien in totaal. De bestuursleden woonden regelmatig de bestuursvergaderingen bij. Bovendien werden besluiten over lopende en urgente zaken schriftelijk of via elektronische communicatie aangenomen en later tijdens officiële vergaderingen goedgekeurd.

Onderwerpen die in de vergaderingen aan bod kwamen waren onder meer de financiële positie en resultaten, het jaarplan en de begroting over 2022 en 2023, het beleid van de EAS, plannen en beoordelingen, kwartaalverslagen, invulling van personele vacatures en de benoeming van de externe accountant. In totaal werden er 6 raadsbesluiten over 2022 aangenomen.

Gedurende het boekjaar waren de belangrijkste activiteiten van de Raad onder meer:

1. Het beoordelen van het jaarplan en begroting over 2022 en 2023, gepresenteerd door de directeur
2. Beoordelen en/of goedkeuren van diverse routineraapporten, waaronder de volgende:
 - a. Verslagen van de directeur
 - b. Kwartaalrapportages inclusief de financiële rapportage per kwartaal
 - c. Gecontroleerde en niet-geauditeerde financiële rapporten over 2020 en 2021
3. Goedkeuring van het volgende beleid en documenten:
 - a. Gedragscode EAS
 - b. Het Directiereglement
 - c. Het RvT reglement
 - d. Nieuw functiehuis met bijbehorende salarisstructuur, beloningsbeleid en arbeidsvoorwaarden
4. Voorstellen voor aanpassing van het salaris van de directeur en renumерatie van de RvT leden op basis van verrichte beloningsonderzoeken door RR-Consultancy
5. Toekenning van een eenmalige uitkering (lumpsum) voor inflatiecorrectie t.b.v. het personeel van de EAS
6. Het contracteren van een communicatiebureau t.b.v. de externe communicatie van de EAS
7. De jaarverslagen over 2020 en 2021

GOVERNANCE

In 2022 zijn er een aantal belangrijke richtlijnen en randvoorwaarden die de governance van het instituut moeten regelen en verbeteren aangenomen en vastgelegd in de desbetreffende documenten (RvT reglement, gedragscode, en Directiereglement). In de vergaderingen van de Raad van Toezicht van november en december 2022 werden deze documenten goedgekeurd. Ontwikkeling en aanname van een strategisch werkplan over de periode 2023-2025 werd opgenomen in de planning voor het eerste kwartaal van 2023. In de vergaderingen van december 2022 vond een presentatie plaats over de status van de financiële positie van de EAS.

WIJZIGINGEN EN BENOEMINGEN IN DE RAAD VAN TOEZICHT

In september 2022 gaf het RvT lid dhr. V. Ajodhia te kennen terug te treden en maakte dit vervolgens schriftelijk kenbaar aan de minister van Natuurlijke Hulpbronnen en de overige RvT leden. Tot en met 31 december 2022 was er nog geen invulling gegeven aan de opengevallen positie.

FUNCTIONEREN VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Regelmatig werd het functioneren van de Raad van Toezicht geëvalueerd door middel van een zelfevaluatie door de leden. Op basis van de besprekingen hieromtrent en individuele beoordelingen door de leden werd de prestatie als redelijk beoordeeld. Hierbij was een belangrijke vaststelling dat het RvT-lid welke de vakbeweging vertegenwoordigt op geen enkele vergadering van 2022 aanwezig was. Hiervoor zal er aandacht worden gevraagd aan de minister van Natuurlijke Hulpbronnen om de nodige maatregelen te treffen. Er zijn gebieden geïdentificeerd die extra aandacht behoeven, waaronder een grotere focus op de onafhankelijkheid van de EAS, lange termijnplanning, en positionering van de EAS, waarbij de nadruk werd gelegd op het voorkomen van verstoringen van buitenaf zoals ongefundeerde beschuldigingen en valse aantijgingen omtrent het functioneren van het instituut en haar directeur. Ook werd de nodige aandacht besteedt aan de invulling en opvolging in sleutelfuncties en het opstellen, implementeren en monitoren van een strategische langetermijnplanning.

In 2022 heeft de RvT zich voornamelijk gericht op de afronding van de jaarverslagen over 2020 en 2021, de invulling van openstaande vacatures, de ontwikkeling van een energievisie met primaire stakeholders als onderdeel van het Energie Strategie Plan (ESP), de tariefregulering en de uitdagingen die hiermee gepaard gingen met de door de overheid ingestelde EBS Tarievencommissie, en het rapport van EY met betrekking tot te nemen maatregelen bij EBS ter bevordering van een juiste vaststelling van de kostprijs voor elektriciteit.

Afronding van de jaarverslagen over 2020 en 2021:

Het jaar 2022 stond in het teken van het afronden van de jaarverslagen over de jaren 2020 en 2021. Met nauwkeurigheid en zorgvuldigheid zijn de financiële gegevens verzameld en geanalyseerd, om zo een duidelijk beeld te krijgen van de prestaties van de Energie Autoriteit Suriname gedurende deze twee jaar. De jaarverslagen zijn vervolgens afgerond en werden ter verantwoording voorgelegd aan de relevante instanties.

Nieuwe huisstijl, logo en verbeterde externe communicatie

Door het contracteren van een professioneel communicatiebureau heeft de EAS niet alleen een geheel nieuwe uitstraling gekregen, maar heeft zij ook haar externe communicatie aanzienlijk verbeterd. Dit initiatief is gericht op het versterken van de positie van de EAS binnen de Surinaamse samenleving en het bevorderen van transparantie en betrokkenheid met belanghebbenden. Een van de meest opvallende resultaten van deze samenwerking is de introductie van een geheel nieuw logo en huisstijl voor de EAS. Het nieuwe logo straalt kracht en dynamiek uit, wat perfect past bij de cruciale rol die de EAS speelt in de energievoorziening van Suriname. De huisstijl is modern en consistent, wat helpt bij het creëren van een herkenbaar imago voor de organisatie.

Daarnaast heeft de EAS haar online aanwezigheid versterkt door middel van een gloednieuwe website. Deze website is niet alleen visueel aantrekkelijk, maar ook functioneel en gebruiksvriendelijk. Hierdoor kunnen belanghebbenden, waaronder burgers, bedrijven en andere stakeholders, gemakkelijk toegang krijgen tot informatie over de activiteiten, doelstellingen en prestaties van de EAS. De website fungeert als een belangrijk communicatiekanaal om transparantie en betrokkenheid te bevorderen. Een ander belangrijk aspect van deze vernieuwde externe communicatie is de nadruk op educatie en bewustwording. De EAS heeft zich ten doel gesteld om het bewustzijn rondom energie-efficiëntie en duurzaamheid te vergroten. Via haar website en andere communicatiemiddelen worden informatie, tips en richtlijnen gedeeld om Surinamers te helpen bij het nemen van duurzame energiebesparende maatregelen. Deze inspanningen zijn niet alleen bedoeld om de EAS als organisatie te versterken, maar ook om het publiek bewust te maken van het belang van een duurzame en betrouwbare energievoorziening voor de toekomst van Suriname.

Kortom, de samenwerking met een professioneel communicatiebureau heeft de Energie Autoriteit Suriname in staat gesteld om een frisse start te maken op het gebied van branding en externe communicatie. De nieuwe logo, huisstijl, website en educatieve initiatieven zijn stappen in de richting van een transparantere, beter geïnformeerde, en meer betrokken samenleving, terwijl de EAS haar positie als regulerende en toezichthoudend orgaan in de energievoorziening van Suriname versterkt.

Invulling van openstaande vacatures:

Een van de belangrijkste doelstellingen van de Energie Autoriteit Suriname in 2022 was het invullen van openstaande vacatures met gekwalificeerde professionals. Dankzij de inspanningen van het wervings- en selectieteam van Symbiont Consultancy is het gelukt om een geschikte kandidaat te vinden voor de functie van juridisch specialist, die de nodige expertise en ervaring meebracht om de Energie Autoriteit Suriname verder te versterken. Met deze nieuwe aanwinst kan efficiënter en effectiever gewerkt worden en zo kunnen de taken en verantwoordelijkheden gerelateerd aan wet en regelgeving beter vervuld worden.

Ontwikkeling van een energievisie met primaire stakeholders als onderdeel van het ESP:

De Energie Autoriteit Suriname heeft zich in 2022 ingezet voor de ontwikkeling van een energievisie die rekening houdt met de belangen van alle primaire stakeholders. Via uitgebreide consultatiesessies en samenwerkingsverbanden met ondermeer de CCREEE (Caribbean Centre voor Renewable Energy and Energy Efficiency) is er een gedegen energievisie tot stand gekomen die de basis zal vormen voor duurzame en betrouwbare energievoorziening in Suriname. Het Elektriciteits Sector Plan (ESP) zal hiermee in 2023 worden afgerond en als leidraad fungeren bij het nemen van strategische beslissingen op het gebied van energie.

Tariefregulering en uitdagingen met de EBS Tarievencommissie:

Een van de uitdagingen waar de Energie Autoriteit Suriname in 2022 mee te maken had, was de tariefregulering en de samenwerking met de door de overheid ingestelde EBS Tarievencommissie. Er zijn diverse gesprekken en onderhandelingen gevoerd om tot een evenwichtig tariefbeleid te komen dat zowel de belangen van de consumenten als die van het elektriciteitsbedrijf behartigt. Hoewel er nog enkele obstakels zijn, hebben we vertrouwen in een constructieve samenwerking en een bevredigende oplossing voor alle partijen.

Rapport van EY omtrent te nemen maatregelen bij EBS tbv de vaststelling van de kostprijs voor elektriciteit:

In mei 2022 heeft de Energie Autoriteit Suriname het rapport van EY ontvangen met betrekking tot te nemen maatregelen bij EBS voor een juiste vaststelling van de kostprijs voor elektriciteit. Dit rapport heeft ons waardevolle inzichten geboden in de huidige situatie en mogelijke verbeterpunten voor een efficiëntere en transparantere kostprijsbepaling. Het team van de EAS zal deze aanbevelingen zorgvuldig bestuderen en implementeren om zo een eerlijke en betaalbare elektriciteitsvoorziening voor de Surinaamse bevolking te waarborgen.

BELONING VAN DE RAAD VAN TOEZICHT LEDEN EN DIRECTIE

De beloning van de leden van de Raad van Toezicht bedraagt SRD 3500 per maand voor de leden en SRD 4000 voor de voorzitter. Dit zijn bedragen die werden vastgesteld bij de aanstelling van de RvT in juli 2021. De Raad van Toezicht onderschrijft de aanbeveling van de Directeur om de totale beloning van de Raad van Toezicht, personeel en directeur op te trekken naar meer realistische normen. Hiertoe werd RR-Consultancy gecontracteerd om de nodige beloningsonderzoeken te verrichten en te komen met een voorstel voor aanpassing. Dit proces werd in november 2022 afgerond en werd een voorstel aangenomen om de renummeratie aan te passen naar SRD 7.500 voor leden en SRD 8.500 voor de voorzitter per maand. Voor de directeur werd een voorstel aangenomen deze in eerste instantie aan te passen met 20%. Het onderzoek wees weliswaar uit dat het salaris ongeveer 67% onder de norm lag, als gevolg van de inflatie in de afgelopen jaren. Het salaris van de directeur was in augustus 2020 vastgesteld bij de benoeming van de huidige directeur en is daarna nooit aangepast.

WAARDERING

De Raad van Toezicht bedankt alle medewerkers van de Energie Autoriteit Suriname voor hun toewijding en inzet gedurende het afgelopen jaar. Onze dank en waardering gaat in het bijzonder uit naar de directeur voor zijn bijdrage in 2022. Het gezamenlijke harde werk en inzet hebben de EAS geholpen goed te presteren in een uitdagende omgeving en substantiële vooruitgang te boeken in de richting van het behalen van de doelstellingen die zijn vastgelegd in wet- en regelgeving.

Samen hebben we belangrijke mijlpalen bereikt en gaan we vol vertrouwen de toekomst tegemoet.

16 oktober 2023

dhr. Anand Kalpoe
dhr. Gerard Lau
dhr. Robert de Clercq
dhr. Rafiq Ilahi

mevr. Thelma Douglas-Pinas
mevr. Grace Bostdorp

- Voorzitter, Raad van Toezicht en vertegenwoordiger AdeKUS
- lid en vertegenwoordiger van het Bedrijfsleven (VSB)
- lid en vertegenwoordiger van het ministerie van Financien en planning
- lid en vertegenwoordiger van het ministerie van Economische zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie
- lid en vertegenwoordiger van het ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen
- lid en vertegenwoordiger van de consumentenkring

GEREALISEERD IN 2022

Op de volgende pagina's wordt in lijn met het jaarplan 2022 een gedetailleerd overzicht geboden van de uitgevoerde werkzaamheden en behaalde resultaten op basis van de functionele taken en doelstellingen van de EAS.

REGULERING, TOEZICHT EN AANSTURING

REGULEREN

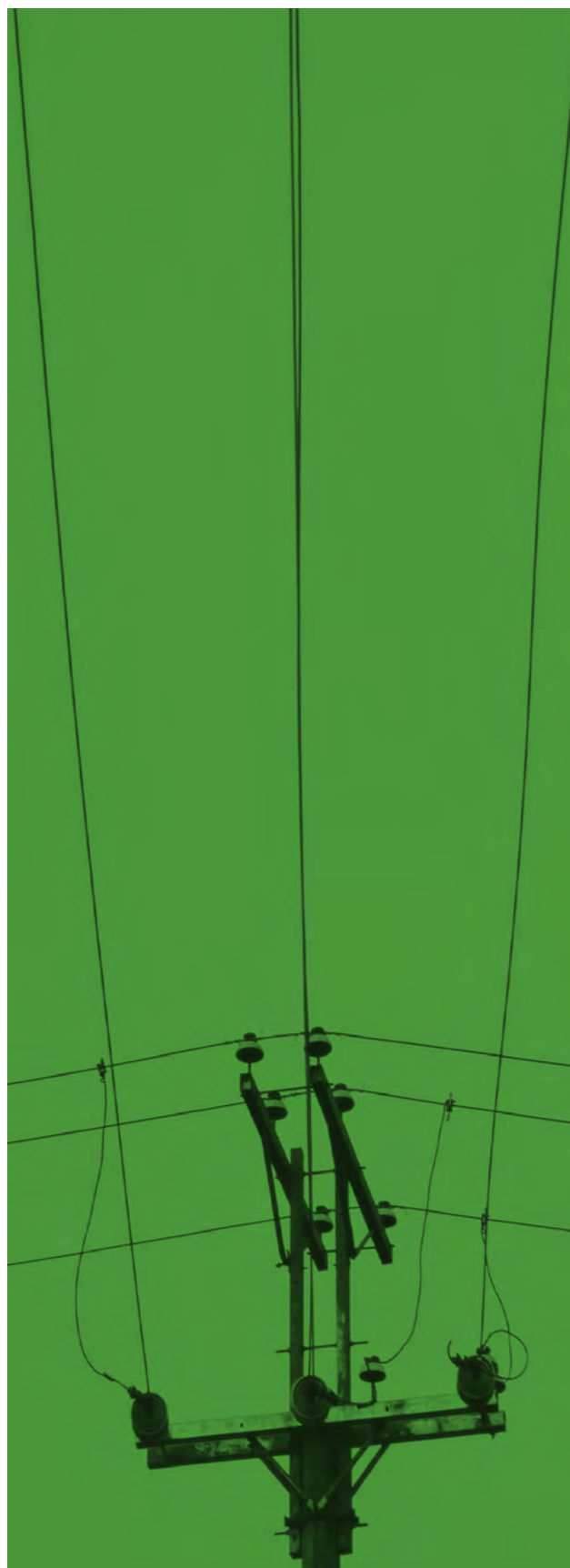
Elektriciteits Sector Planning

In 2022 werden er belangrijke stappen genomen in de ontwikkeling van het Elektriciteitssector Plan (ESP). Het ESP, dat de cruciale elementen van de hervorming in de energiesector omvat, wordt elke vijf jaar opgesteld en door de regering goedgekeurd. Samen met verschillende belanghebbenden werd het traject ter ontwikkeling van het ESP ingezet om zodoende de diverse uitdagingen aan te pakken en effectieve resultaten te behalen.

In november 2021 werden reeds een stuurgroep en werkgroep opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van belanghebbenden uit de energiesector, met als voornaamste doel het vaststellen van een lange termijn strategie en de ontwikkeling van het ESP. In de daaropvolgende maanden werden een aantal werksessies gehouden, wat resulteerde in een concept van het ESP raamwerk.

Het IRRP (Integrated Resource and Resilience Planning) model, dat de standaardmethode vormt voor het ontwikkelen van elektrificatieplannen binnen de CARICOM, werd geïntegreerd in de verdere uitwerking van het ESP van Suriname. Suriname, samen met andere lidstaten van de CARICOM, hebben zich gecommitteerd om deze methode in het Caribisch gebied te gebruiken. Onder coördinatie van CCREEE wordt het IRRP-model gezamenlijk ontwikkeld en toegepast in verschillende lidstaten.

In mei 2022 vond in dit kader een kickoff meeting plaats met CCREEE voor de stuurgroep en werkgroepleden. De betrokkenheid van de stuurgroep en werkgroep werd geïntensiveerd om de benodigde data voor het IRRP-model te verzamelen, welke nagenoeg het hele derde kwartaal in beslag nam. Er werd een capacitybuildingstraject uitgezet om het IRRP-model te begrijpen en te integreren in het ESP-ontwikkelingsproces.

In het eerste kwartaal van 2022 begon het traject voor het ESP, reeds met sessies waar demand scenario's werden vastgesteld en verder uitgewerkt. In het tweede kwartaal volgde een tussentijdse presentatie aan de Raad van Toezicht van de EAS. In het derde kwartaal werd een presentatie gehouden voor de Minister van Natuurlijke Hulpbronnen als een eerste stap richting overleg met de regering.

Het vierde kwartaal stond in het teken van het creëren van een breder draagvlak en consensus met betrekking tot de doelstellingen en beleidsprioriteiten in het ESP. Het IRRP-model werd verder ontwikkeld in dit kwartaal, met dataverzameling en analyse, terwijl de werksessies omtrent het ESP-traject voortgingen. Er werd ook gewerkt aan een aangepaste Terms of Reference voor het ESP, met speciale aandacht voor het reguleringsdeel van het ESP en integratie van de IRRP resultaten in het ESP. In het vierde kwartaal werd de verzamelde data t.b.v. het IRRP-proces geanalyseerd en werden de nodige 'gaps' geïdentificeerd. Het vervolgproces omvatte technoeconomische analyse en netstudie van het bestaande energiesysteem, dat in het eerste kwartaal van 2023 werd voortgezet, met het IRRP-model als integraal onderdeel van het strategische en technische deel van het ESP.

In het jaar 2022 speelde de Energie Autoriteit Suriname (EAS) een cruciale rol in de ontwikkeling en presentatie van een geïntegreerde langetermijnvisie voor de energiesector van Suriname. Onder het bewaam leiderschap van de EAS werd deze visie tot stand gebracht in nauwe samenwerking met vooraanstaande stakeholders uit de energiesector, waaronder EBS, Staatsolie/SPCS, het ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen en de Anton de Kom Universiteit van Suriname.

Deze visionaire routekaart werd gecreëerd op basis van zorgvuldig uitgewerkte scenario's en als onderdeel van de uitvoerige werksessies in het kader van het ESP ontwikkelingsproces. Haar onthulling was een hoogtepunt tijdens het allereerste Regional & Suriname Renewable Energy Forum, georganiseerd als onderdeel van de Caricom Energy Month in november 2022. Tijdens dit evenement nam de directeur van de EAS het podium om de visie voor de toekomst van Suriname's energiesector te presenteren. Het jaar 2022 zal voor de EAS en Suriname ongetwijfeld herinnerd worden als een mijlpaal in de inzet voor duurzame energie en de belofte van een welvarende toekomst voor het land.

Elektriciteitstarieven:

In het eerste kwartaal van 2022 heeft de EAS overeenkomstig artikel 17 van de Elektriciteitswet 2016, en in lijn met het IMF-programma, verschillende exercities uitgevoerd m.b.t. de vaststelling van de stroomtarieven. Data is voorts uitgewisseld met de N.V. Energiebedrijven Suriname (N.V. EBS) en het ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen, beide deel van de door de EAS ingestelde werkgroep 'Tarieven en Subsidies'. N.V. EBS heeft haar efficiënte kosten toegelicht en geconcludeerd dat een verhoging van 40% van het verbruikstarief minimaal kostendekkend zou zijn. Vanwege de gevoeligheid van dit onderwerp en de situatie in Suriname toenertijd met de oplopende inflatie en wisselkoers werd besloten om deze verhoging niet door te voeren. In maart 2022 zijn onderhandelingen door het ministerie van Financiën en Planning gestart om de tarieven betaalbaar te maken en het elektriciteitsbedrijf operationeel te houden. Het uiteindelijke besluit voor het doorvoeren van de nieuwe tarieven was gepland voor het tweede kwartaal van 2022. De EAS heeft toen de aangeleverde data van N.V. EBS geverifieerd door tussenkomst van haar team economische regulering en toezicht.

Aan het begin van het tweede kwartaal was de verificatie van het eerste overeengekomen voorstel voor een elektriciteitstariefwijziging (25% in mei 2022) tussen EAS en EBS nog gaande. Wat betreft het laatste is toen vastgesteld dat vanwege voortdurend veranderend verbruik, meteropnames en andere cross checks, er altijd verschillen zullen zijn met de factureringsgegevens en deze niet met elkaar vergeleken kunnen worden. Na overleg met het Ministerie van Financiën & Planning werd afgezien van de voorgestelde eenmalige aanpassing van 25%. Een gefaseerde aanpassing (15% in juni 2022 en 10% in september 2022) werd als acceptabel beschouwd.

Tegelijkertijd was de EY-beoordeling en doorlichting van N.V. EBS gestart, met monitoring door een door de Minister van Financiën ingestelde Stuurgroep. De directeur en het Hoofd Economische Regulering en Toezicht zaten namens de EAS in de Stuurgroep. De EY-beoordeling en de deelname van de EAS bood niet alleen inzicht in kostenaspecten die de hoogte van het tarief kunnen beïnvloeden, maar bood ook de gelegenheid om te discussiëren over de herstructurering van de elektriciteitssector.

Op 20 mei 2022 werd het definitieve verslag van de EBS-beoordeling door EY afgerond en openbaar gemaakt op de nieuwe website van de EAS, wat tot veel discussie leidde in de samenleving. Een Presidentiële commissie, het EBS Crisisteam, werd opgericht om het rapport te valideren en herstructureringsmaatregelen vast te stellen. De EAS werd aanvankelijk gevraagd om als secretaris van deze commissie op te treden maar liet zich vertegenwoordigen door een extern aangetrokken deskundige vanwege drukke werkzaamheden en volle agenda's van het EAS team.

Overbruggingstarief

Eind tweede kwartaal werd in nauwe samenwerking met het Ministerie van Financiën & Planning en het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen een tariefsaanpassing van 15% doorgevoerd. Per missive van 30 mei 2022 werd de nieuwe tariefaanpassing goedgekeurd. In september zou de aanpassing gevolgd worden door een tweede fase tariefsaanpassing van 10%, conform de in de overeenkomst met de IMF vastgestelde afspraken. De tariefsaanpassingen waren noodzakelijk voor de energiezekerheid en duurzaamheid van de sector. Bij de tariefaanpassing in mei werd eveneens het overbruggingstarief (OBT) ingevoerd, welke gold voor huishoudelijke en niet-huishoudelijke verbruikers met een verbruiksgrens van 400 kWh. De registraties voor het OBT geschiedde via de EAS- website en EBS- website. Men heeft tot eind mei 2023 gebruik kunnen maken van het OBT. De registraties werden gescreend door het Team Economische Regulering en Toezicht en de directeur, op vastgestelde criteria. Nauwe samenwerking met EBS heeft geleid tot de vlotte ontwikkeling van de OBT-applicatie door eerdergenoemde. Het Overbruggingstarief moest gezien worden als onderdeel van de ontwikkeling en implementatie van een nieuwe subjectsubsidiemodel, welke in 2023 ingevoerd werd. Ter overbrugging van deze periode is toen gestart met het aanleggen van een bestand gebaseerd op een maximaal verbruik van 400 kWh per maand ten behoeve van de minder-draagkrachtige huishoudens.

In eerste instantie zorgde dit nieuw tarief voor veel onbegrip en ontevredenheid onder de burgers. De keus voor een online registratie zorgde voor veel weerstand, maar hiervan kon niet afgeweken worden omdat de bedoeling hiervan juist is om additionele informatie te verzamelen en voorts moest leiden tot snellere verwerking en overzichtelijkheid van de registraties. Vanaf de start van het OBT-traject tot en met december 2022 zijn meer dan 10.000 huishoudens en niet huishoudens (kleine commerciële afnemers en kleine industrieën) geregistreerd, waarvan ongeveer 85% is goedgekeurd. Met een formulier in print, dat handmatig verwerkt zou moeten worden, zou dit aantal niet binnen zo een korte periode zijn bereikt.

Om verschillende doelgroepen tegemoet te komen en te assisteren met hun online registratie werd de bewustwordingscampagne uitgebreid met een districtentour. Een speciaal ingesteld communicatie team, onder leiding van de communicatie consultant Angela van der Kooye, werd ingezet in het veld voor de districtentour. Als eerst werden de ressorten Kwatta, Koewarasan, Saramaccapolder en Lelydorp in het district Wanica bezocht. In de periode 26 augustus tot en met 2 september werden er via de verschillende betaalgemak kantoren, assistentie verleend aan bewoners uit dit district.

Subsidies:

Het beleid met betrekking tot subsidies valt onder het Ministerie van Financiën en Planning en wordt opgenomen in het jaarlijks budget. Volgens de laatstgehouden exercitie in 2021 waarbij een korting werd toegekend aan alle huishoudelijke en niet-huishoudelijke afnemers, was het de bedoeling dat het totaalbedrag aan subsidie moest worden afgebouwd. Uit de berekeningen bleek echter dat de druk op de subsidie niet zou verminderen, indien de toen vastgestelde subsidiebedragen zouden worden aangehouden, alsgevolg van de andere veranderende parameters op dat moment (barrel prijs, USD-koers, welke toen alleen minimaal waren meegenomen). In lijn met de uitvoering van het Herstelplan en het IMF-programma, alsook het belang om kosten reflecterende tarieven te implementeren, werd continu nauw overleg met de regering en in het bijzonder het Ministerie van Financiën en Planning van essentieel belang.

Kwetsbare afnemers:

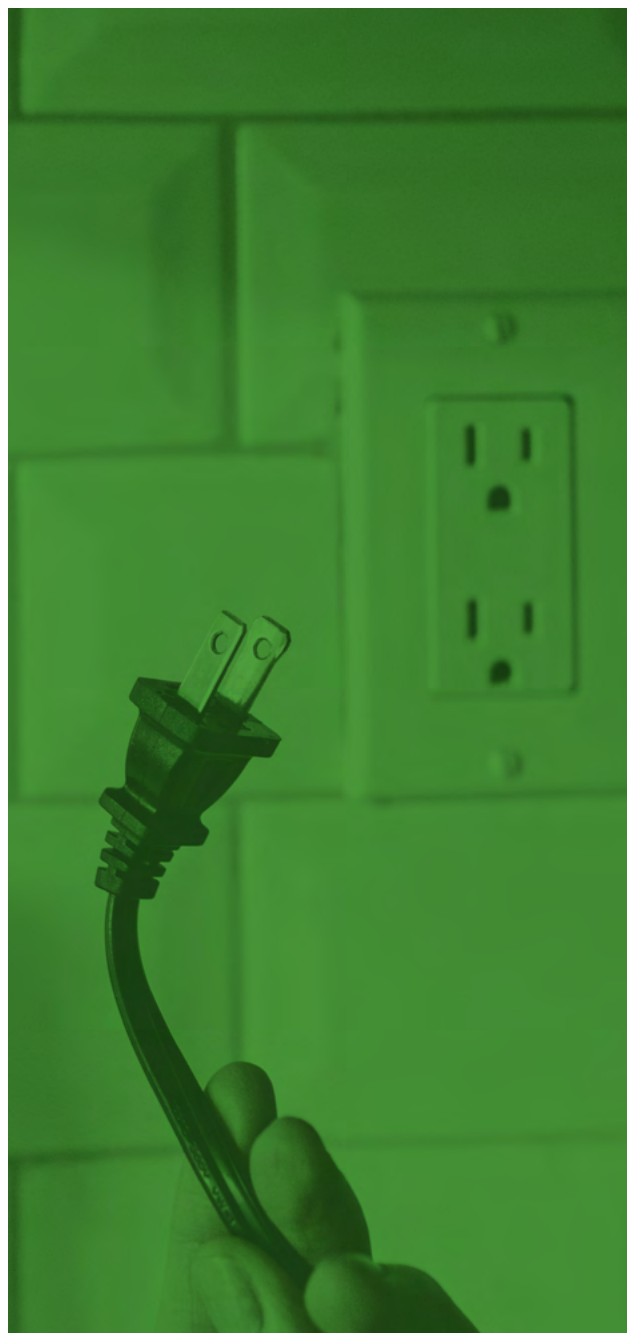
Als onderdeel van economische regulering en toezicht voerde de EAS overleg met vertegenwoordigers van het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting en de N.V. EBS omtrent de registratie en afhandeling van 'Kwetsbare afnemers'. Vervolgens werd een werkgroep met de naam 'Kwetsbare Afnemers - Niet Huishoudelijk' opgericht om de publicatie van de lijst van geregistreerde en goedgekeurde Kwetsbare Afnemers voor te bereiden, zoals vereist in artikel 4 van het Staatsbesluit Subjectsubsidie Elektriciteit 2021. Om dit proces te begeleiden, schakelde de EAS ook juridische ondersteuning in via Naarendorp Advocaten om de relevante wetgeving correct te interpreteren.

In het tweede kwartaal startte de EAS gericht overleg met het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting om hun medewerking te verkrijgen bij het verstrekken van financiële gegevens van geregistreerde sociale instellingen die subsidie ontvangen. Dit proces heeft jammergenoeg veel tijd in beslag genomen en heeft niet tot de gewenste resultaten geleid. Het Ministerie van Financiën en Planning ontving informatie van de EAS over het te hanteren format voor het Financieel Overzicht dat sociale instellingen zouden moeten invullen en naar de EAS vervolgens moeten sturen. Door de aanstelling van twee tijdelijke medewerkers bij de EAS verbeterde de verwerking en het beheer van binnenkomende documenten. Het registratieformat op de EAS-website werd ook aangepast om een efficiëntere verwerking mogelijk te maken.

Er werd een onderscheid gemaakt tussen registraties voor 1 juni 2022, via bekendmakingen, e-mails en brieven, en registraties na 1 juni 2022, uitsluitend via online registraties op de EAS-website en het e-mailen van bijbehorende documenten naar de EAS. Er werden inspanningen geleverd om alle geregistreerden (zowel voor als na 1 juni) te bereiken via telefonisch contact en follow-up e-mails, waarbij de nadruk lag op het invullen en opsturen van het financieel overzicht.

De communicatie met het Ministerie van Financiën en Planning over de benodigde screeningspunten en de lijst van kwetsbare afnemers liep enige vertraging op, wat resulteerde in vertraging in de afhandeling van de aanvragen. Het proces om de dossiers van de instanties compleet te maken, inclusief registratiegegevens, KKF-informatie/uitreksel en financieel overzicht, werd verder geoptimaliseerd en voortgezet.

Ook werd door tussenkomst van de NV EBS contact gelegd met de afnemers die onder het zogenoemde sociaal tarief vallen, aangezien het duidelijk werd dat ze aarzelden om een aanvraag in te dienen vanwege de overgangsregeling. Dit zal verder gefaseerd en correct worden aangepakt in overleg met de EBS. Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting speelt in het vervolgtraject een belangrijke rol ten aanzien van de bij haar geregistreerde sociale afnemers, en hieraan werd in het eerste kwartaal van 2023 verdere aandacht besteed.

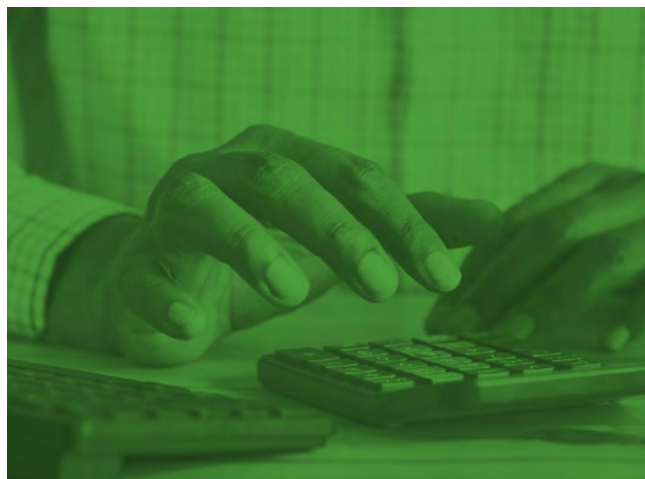
Aansluittarieven:

Vanuit de EAS is de N.V. EBS in het vierde kwartaal van 2021 benaderd om de relevante documentatie aan te leveren met betrekking tot de huidige procedures en de realisatie van aansluitingen, waarbij de volgende documenten zijn aangeleverd in januari 2022:

1. Proces elektrische aansluiting/Keuringsinstantie plus procesflow;
2. Procesbeschrijving nieuwe aansluiting Grootverbruik (GV);
3. Procesbeschrijving nieuwe aansluiting Kleinverbruik (KV);
4. Het nieuw aansluitproces;
5. De verschillende standaard aansluitpakketten;
6. Missive van de Raad van Ministers d.d. 29 juli 2016 n0. 520/RvM

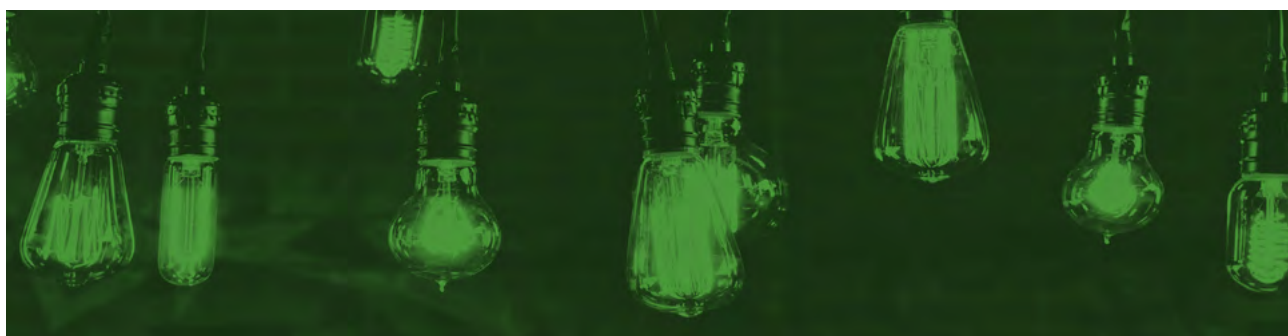
Het proces ten aanzien van de vaststelling van het aansluittarief zoals bedoeld in artikel 18 van de Elektriciteitswet en toebedeeld aan de EAS, alsook de overige infrastructuur en logistiek hieromtrent werd door de EAS in 2022 verder ter hand genomen.

Op basis van de door de EBS aangeleverde informatie over aansluittarieven is met een consultant de nodige afspraken gemaakt voor het opstarten van het proces ter vaststelling van de aansluittarieven. Hierbij werd op grond van de methodologie in het Staatsbesluit nr 88 van juli 2021 de maanden daarna gewerkt aan de berekening en vaststelling van de aansluittarieven. Deze zullen vervolgens middels uitvoeringsbesluiten van de EAS en na overleg met relevante actoren worden afgekondigd.

In het derde kwartaal van 2022 is gestart met de exercitie rondom de aspecten die te maken hebben met aansluittarieven, waarbij in deze fase onder andere intern wordt gekeken naar:

- Wil de EAS in deze fase maximumtarieven vaststellen of alleen totale kosten voor N.V. EBS bepalen?
- Is de meetdienst onderdeel van de aansluitdienst of niet?
- Wordt alleen een eenmalig tarief in rekening gebracht of ook een periodiek tarief?
- Moet er een restitutieregeling komen voor kosten die normaliter buiten de aansluitkosten vallen?
- Op welke manier wordt de trafo bijdrage in rekening gebracht?
- Hoe zal worden omgegaan met verkavelingsprojecten?

CONTROLLEREN

De EAS krijgt ondersteuning van onder andere de CCREEE en de Caribbean Development Bank (CDB) om structureel de uitdagingen in de energiesector aan te pakken. In de Elektriciteitswet zijn drie doelstellingen vastgelegd om de prestaties en duurzaamheid in de sector te verbeteren. De eerste is de verbetering van de beschikbaarheid van elektriciteit, de tweede is het zorgen voor de betaalbaarheid van de levering en de derde doelstelling is het verhogen van de milieukwaliteit. De continuïteit van de elektriciteitsvoorziening is namelijk essentieel, omdat de consequenties bij het wegvallen van de voorziening vérstrekkend zijn en uiteindelijk kunnen leiden tot ontwrichting van de samenleving. Door als trekker gezamenlijk met de verschillende actoren te werken aan structurele oplossingen, kunnen in de toekomst zulke situaties worden voorkomen.

De spui-operaties in de eerste helft van 2022 bij Staatsolie Power Company Suriname (SPCS) Afobaka Hydro-Power Plant hebben geleid tot overstromingen van stroomafwaartse gemeenschappen en bedrijven langs de Suriname rivier, als gevolg van extreme regenval.

De EAS als onafhankelijk regulerend orgaan, belast met het uitvoeren van audits van elektriciteitsproducenten in Suriname heeft een onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren over het beheer van de Afobaka Hydro Power Plant

gedurende de periode januari tot en met mei 2022. Het doel van dit onderzoek was om de resultaten te verkrijgen van een onafhankelijke beoordeling van de hydraulische werking van het Brokopondo-reservoir door het SPCS Operations Team, tijdens de overstroming van 2022. Worley Engenharia Ltda (bekend als Worley) werd benaderd voor dit onderzoek, alsook voor het uitbrengen van adviezen over de operationele geschiktheid, en noodzakelijke maatregelen voor verbetering in de toekomst. Voorts heeft de EAS dankzij haar netwerk door tussenkomst van de IDB een hydro-expert uit Bolivia ingeschakeld om onafhankelijk het rapport van Worley te valideren. Hiermee werd beoogd om de onafhankelijke beoordeling van de gevoerde spui-operaties door SPCS kracht bij te zetten.

In het kader van controle is het van eminent belang dat de EAS beschikt over een Energy Sector Database, welke conform het gestelde in artikel 5 en 6 van de elektriciteitswet vooral ingezet moet kunnen worden voor de tijdige invoer, verwerking, analyse en presentatie van relevante data over de energiesector in Suriname. Met ondersteuning van CARICOM TAPSEC is in het eerste kwartaal van 2022 een aanvang gemaakt met consultatiesessies met relevante belanghebbenden. Hierbij zijn primaire en secundaire stakeholders geïdentificeerd en middels een vragenlijst is informatie ingewonnen met betrekking tot het opstarten en operationaliseren van de EAS, waarbij de invalshoeken en visie vanuit de stakeholders kenbaar gemaakt kon worden.

In de maanden daarna werd een rapport ten aanzien van het ontwikkelen van een Energy Sector Database uitgebracht als onderdeel van de CARICOM TAPSEC ondersteuning. Hiermee werd er mede de basis gelegd voor de verdere vormgeving van de controlerende taak van EAS. In 2023 werd als onderdeel van de IDB Lening SU-L1055 component 1.1 een implementatieplan en technische documenten voorbereid voor het ontwikkelen van een Energie Informatie Management Systeem; het format waar er gekozen voor werd in de plaats van de Energy Sector Database.

Vermeldenswaard is dat tegen het einde van het tweede kwartaal van 2022 de EAS afgevaardigden had in verschillende werkgroepen gericht op onder andere de ESP samenstelling, IMF-programma tariefaanpassing en subjectsubsidie. Hierbij vond informatie-uitwisseling plaats tussen de betrokkenen. Het voornoemde werd eveneens gebruikt als grondslag voor het ontwikkelen van een Energy Sector Database/Energy Information Management System.

INFORMEREN

Één van de belangrijke kernwaarden van de EAS is consistent, adequaat, eenduidig en helder te communiceren met belanghebbenden in de energiesector van Suriname. Ten behoeve van de informatievoorziening van de EAS, is in 2022 communicatiebureau AKCC gecontracteerd. Startend in april 2022 is met vereende kracht gewerkt aan de intensivering en verbetering van de externe communicatie vanuit EAS. Middels persberichten, tv- en radioprogramma's, publicaties op de hernieuwde EAS-website en interviews afgelegd door de directeur werden aan burgers en bedrijven informatie verschaft over de werking van de elektriciteitsvoorzieningssector en de rechten die ze hebben.

In samenwerking met de Caribbean Center for Renewable Energy and Energy Efficiency werd op 12 mei 2022 een kick-off meeting met de primaire partners van het ESP traject en een townhall meeting met de zogenoemde secundaire stakeholders georganiseerd. Tijdens dit 2-ledig evenement werd aan de voornaamste stakeholders de mogelijkheid tot ondersteuning in het ESP traject gepresenteerd. Aan de secundaire stakeholders werd een Overzicht van de activiteiten in de energiesector in Suriname gepresenteerd, tezamen met de introductie van CCREEE.

Het tweede kwartaal werd afgesloten met deelname aan de tweede editie van Suriname Energy, Oil and Gas Summit. Tijdens dit evenement werd uitgebreid informatie verschaft over de EAS. Voorts kon de directeur de EAS vertegenwoordigen tijdens deze summit, middels een presentatie met een overzicht van de ontwikkelingen binnen de energiesector van Suriname.

Hierdoor kreeg het aspect van public relations verder vorm en konden de belanghebbenden voorzien worden van de nodige informatie. De EAS heeft zich in 2022 vooral met twee belangrijke trajecten bezig gehouden, namelijk het samenstellen van het ESP en de uitvoering van de IMF-maatregelen: Tariefaanpassing en subject subsidie, waarbij gestructureerde communicatie diende plaats te vinden met belanghebbenden uit de energiesector, alsook de samenleving.

Op 1 juni 2022 werd in afstemming met het Ministerie van Financiën een tariefaanpassing van 15% ingevoerd. Om prijsschokken te helpen absorberen werd het overbruggingstarief geïntroduceerd. Zoals eerder aangegeven was de registratie voor het overbruggingstarief en tweede fase kwetsbare afnemers (sociale instellingen) uitsluitend via de website van EAS

mogelijk. Derhalve was duidelijke communicatie en informatieverstrekking naar het publiek toe van eminent belang. Hiertoe werd de externe communicatie middels persberichten, interviews, informatie campagnes in ressorten en flyers, en tv-spots ingezet.

Ook werd een districtentour georganiseerd. Het doel van deze tour was om de informatieverstrekking te intensiveren en het aantal registraties te vermeerderen. De ressorten werden strategisch gekozen, en werd er gelet op de omgeving waar de meeste aansluitingen zijn en burgers minder makkelijk toegang hebben tot internetmogelijkheden. De taal en informatieoverdracht speelde hierbij een cruciale rol. De verschillende radiostations werden tegelijkertijd aangedaan om informatie te verschaffen over OBT. Ook zijn de radiocommercials in Sranan tongo, Sarnami en het Javaans verspreid

De EAS heeft in samenwerking met de Suriname Energy Chamber (SEC) in de maand november 2022, een tweedaagse conferentie georganiseerd, genaamd de 'Regional & Suriname Renewable Energy Forum (SREF)'. Het doel van dit evenement was met name om de inspanningen gericht op het integreren van hernieuwbare energie als onderdeel van de energiemix van Suriname op korte en lange termijn te versterken en te ondersteunen. Hierbij werd de focus vooral gelegd op een intensiever gebruik van technologieën en modellen voor hernieuwbare energie en energie-efficiëntie.

Tijdens dit eerste succesvolle RSREF zijn verschillende stakeholders bij elkaar gekomen en middels presentaties en paneldiscussies is belangrijke informatie gedeeld met belanghebbenden die een cruciale bijdrage zullen leveren aan de toekomstplanning van de energie sector van Suriname. Voornoemde conferentie is eveneens gericht geweest op het op elkaar afstemmen van publieke en private initiatieven voor de opwekking van elektriciteit middels het gebruik van hernieuwbare energiebronnen, waarbij de overheid van de Republiek Suriname primair verantwoordelijk is voor de ontwikkeling en implementatie van het energiebeleid in Suriname.

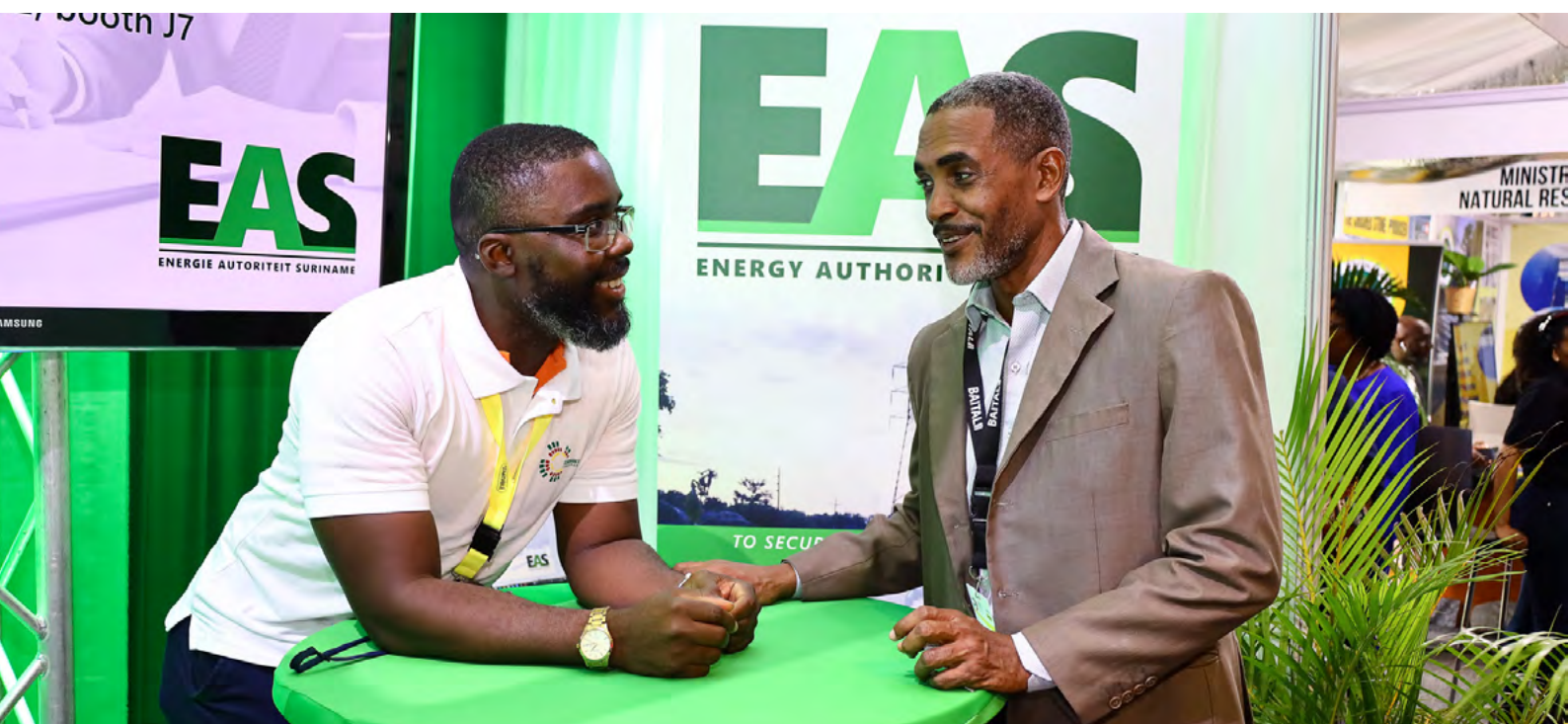
Tijdens het RSREF zijn belanghebbenden bewuster geworden van de taakstelling van de EAS als een toezichthoudend en regulerend orgaan binnen de energiesector van Suriname. Het werd ook evident dat de EAS steeds meer werd betrokken bij energie gerelateerde zaken. Dit evenement maakte deel uit van de CARICOM energiemaand (CEM).

Als toezichthoudend en regulerend orgaan van de energievoorzienings sector van Suriname, is het een kerntaak van de EAS om belanghebbenden te voorzien van correcte informatie. Dit geschiedde in 2022 vanuit de EAS op verschillende manieren zoals via de vernieuwde website, Facebookpagina en LinkedIn profiel van de EAS en werden ook geregeld mediaberichten gelanceerd met de laatste ontwikkelingen. Belanghebbenden konden de EAS ook via WhatsApp, telefonisch of per e-mail bereiken, indien zij informatie nodig hadden die niet op de EAS media platforms te vinden was.

Vermeldenswaard is dat communicatie met belanghebbenden niet altijd even makkelijk verliep. Gezien de EAS deel uitmaakt van een belangrijke sector, werd het instituut ook wel geconfronteerd met berichten en publicaties van onwaarheden. De EAS liet zich niet leiden door deze valse berichtgeving en bleef doorgaan met het delen van correcte informatie met de samenleving. Het werd steeds duidelijker dat niet alleen bedrijven maar ook burgers bewust werden van een energie autoriteit binnen de sector. In het derde kwartaal hebben diverse bedrijven contact opgenomen met de EAS voor het inwinnen van informatie omtrent wet en regelgeving in het kader van het proces om te kunnen fungeren als een Independent Power Producer (IPP).

Ook voor klimaatgerelateerde zaken werd de EAS benaderd, waarbij de visie van de EAS hieromtrent werd gedeeld en werd voorts de nodige informatie beschikbaar gesteld aan de desbetreffende consultants die hiervoor worden ingezet. Met name is vooral gekeken naar mogelijkheden om gebruik te maken van internationale klimaat financieringsfondsen ten behoeve van de energiesector.

Om de output hoog te houden, zal verder vormgegeven worden aan samenwerkingen met terugkerend karakter en specifieke thema's om gerichte doelen te behalen in het belang van de elektriciteitsvoorziening in Suriname en zodoende resultaat op middellange als lange termijn te kunnen bewerkstelligen.

Internationale samenwerkingen en conferenties

De EAS werd in 2022 steeds meer benaderd door internationale en regionale organisaties voor het leveren van een bijdrage aan conferenties, summits en seminars, middels een presentatie of deelname aan discussierondes. Tijdens deze presentaties werd de vastberadenheid van Suriname voor evenwichtige energieplanning en -transitie benadrukt en gedeeld.

De EAS heeft een goed samenwerkingsverband met CCREEE tot stand weten te brengen, waarbij er geregeld informatie uitwisseling plaatsvond. Ook heeft CCREEE Suriname een reeks aan 'capacity building sessies' aangeboden die in het vierde kwartaal van 2022 geïntensifieerd werden.

De directeur van de EAS heeft zijn bijdrage mogen leveren aan verschillende conferenties, summits en seminars, waaronder de Caribbean Oil & Gas Virtual Summit 2022 (CARIVS), de Guyana Basin Summit en de Caribbean Energy, Oil and Gas Summit (CEOGS). Middels deze presentaties werden de internationale en regionale organisaties geïnformeerd over de positie van de EAS en de ontwikkelingen binnen de energiesector van Suriname.

De directeur van de EAS heeft in het derde kwartaal kunnen deelnemen aan de Caribbean Electric Utility Services Corporation (CARILEC) Annual conference die werd gehouden in september, waar hij de EAS eveneens mocht representeren op een meeting van regulators. Met het nieuwe bestuur van de Organisation of Caribbean Utility Regulators (OOCUR) is van gedachte gewisseld omtrent de aanvraag van het lidmaatschap van de EAS.

ADVISEREN

De EAS als regulerend orgaan in de energiesector heeft op verschillende momenten gevraagd en ongevraagd advies verleend omtrent verschillende onderwerpen de energiesector rakende aan met name het ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen. Ook is de minister van dit departement bijgestaan tijdens de behandeling van energie gerelateerde onderwerpen in het parlement. Voorts zijn ook bedrijven en burgers individueel geadviseerd met betrekking tot hernieuwbare energie mogelijkheden, aanvragen van subsidies, hetzij overbruggingstarief of kwetsbare afnemers.

EBS-Tarievencommissie

Op vrijdag 21 oktober 2022 heeft de waarnemend minister van Financiën en Planning, de heer drs. Albert Ramdin, de EBS-tarieven commissie, bestaande uit vertegenwoordigers van de overheid, het bedrijfsleven en de vakbeweging, geïnstalleerd om binnen een periode van vier weken middels een beargumenteerd implementatie rapport advies uit te brengen over een goede tarifiering van stroom.

De Energie Autoriteit Suriname (EAS) die ingevolge de Elektriciteitswet 2016 (S.B. 2016, No. 42) en de Wet Energie Autoriteit (S.B. 2016, No. 41) belast is met de regulering van de elektriciteitsvoorzieningssector als geheel en zowel het toezichthoudend als aansturend orgaan in deze sector is, werd ook vertegenwoordigd in de voornoemde commissie. In dit verband heeft de EAS-directeur als lid de diverse plenaire commissievergaderingen bijgewoond, relevante informatie inclusief analyses en aanbevelingen aangeleverd en een presentatie doen verzorgen omtrent de structuur van het geldend elektriciteitstarief en de gehanteerde methodologie bij het berekenen daarvan.

Als belangrijke stakeholder binnen de elektriciteitsvoorzieningssector is de EAS evenwel niet apart gehoord door de technische subcommissie, die overige stakeholders van de sector wel heeft bezocht. Ondanks voormelde bijdrage te hebben geleverd in genoemde commissie verband, is de EAS genoodzaakt geweest om zich te distantiëren van de inhoud van het eindrapport dat door de EBS-tarieven commissie is uitgebracht en wel om de volgende reden:

- Het concept eindrapport is ondanks verschillende verzoeken niet ter becommentariëring beschikbaar gesteld van alle commissieleden waaronder de EAS-vertegenwoordiger. De enige optie die geboden is, betreft een fysieke inzage van vier uren, waarbij het concept eindrapport ter plekke becommentarieerd moest worden, hetgeen voor zo een belangrijk document onwerkbaar is voor de EAS;
- Het was niet duidelijk indien de inbreng c.q. bijdrage zijdens de EAS gedurende de periode dat deze commissie actief was geweest, meegenomen was in dit rapport. Dit, vanwege het feit dat reeds bij de digitale presentatie van het concept eindrapport door de technische subcommissie, cruciale delen van de EAS-bijdrage erin ontbraken;
- Er bestond ook veel onduidelijkheid bij een aantal commissieleden waaronder de EAS omtrent het voorgesteld rekenmodel voor tarifiering, de uitgangspunten en de structuur hiervan, daar slechts een minimale uitleg middels een moeilijk leesbaar hardcopy exemplaar was gegeven door de technische sub-commissie. Ook hier was het rekenmodel niet beschikbaar gesteld aan alle commissieleden.

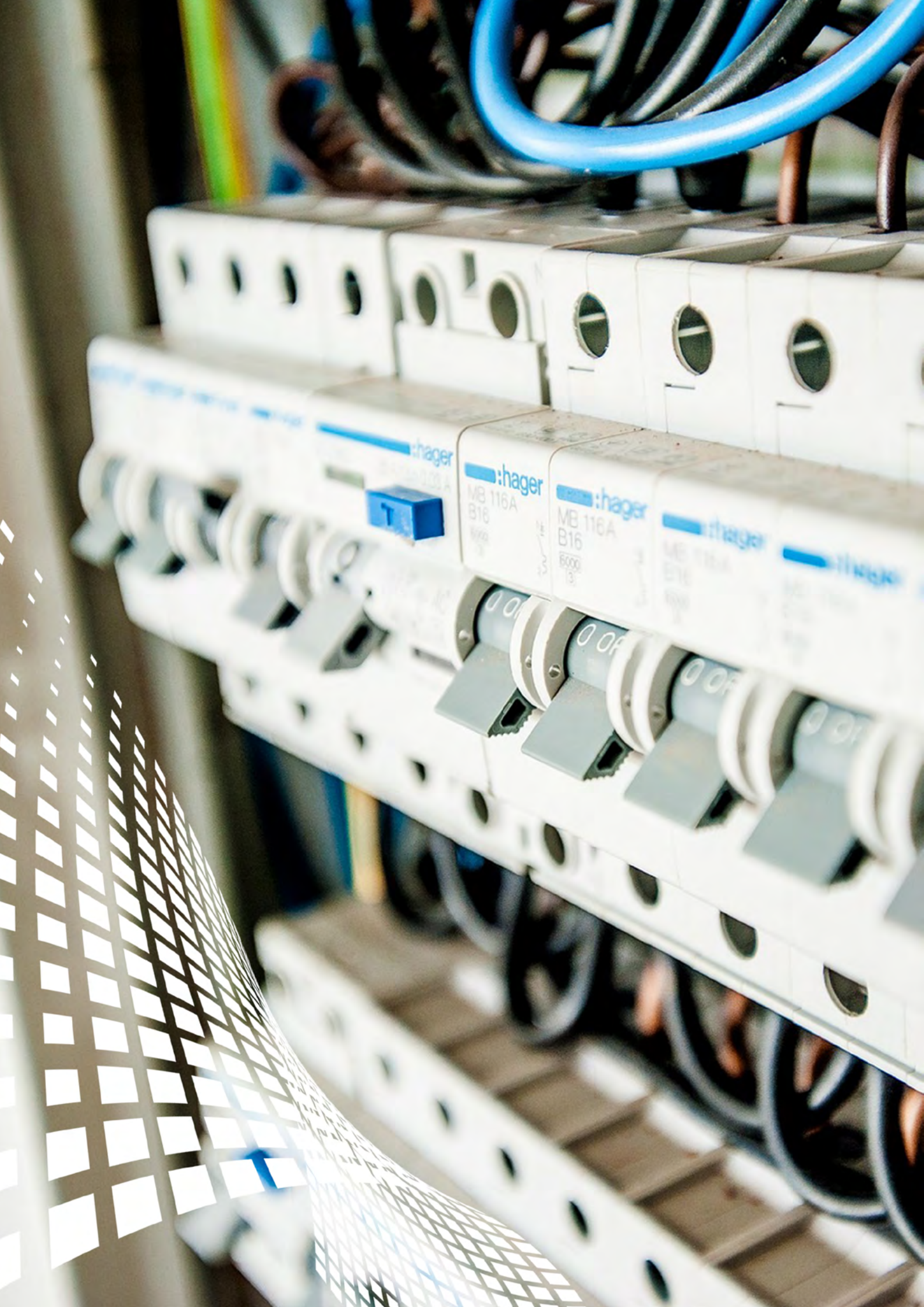

Bovengenoemde ontwikkelingen waren betreurenswaardig en droegen op geen enkele wijze bij aan het algemeen belang. Het wantrouwen zijdens enkele leden van de commissie jegens andere leden had jammer genoeg de overhand genomen en heeft uiteindelijk geresulteerd in een ongelijkwaardige en respectloze behandeling van enkele leden. Vanwege bovenstaande ontwikkeling heeft de EAS haar bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot de kostprijsberekening en tariefbepaling in een memo d.d. 20 december 2022 vastgelegd.

Indachtig de wettelijke taak van de EAS op grond van artikel 17 lid 5 van de E-wet om toezicht te houden op de toepassing van de methodologie bij het berekenen van het elektriciteitsstarief en ter zake bindende instructies te geven en zijn bevoegdheid voortvloeiende uit artikel 6 lid 5 van het Besluit Elektriciteitsstarieven 2021 (S.B. 2021, No. 88) om de door het elektriciteitsbedrijf toegepaste tarieven methodologie en de hieruit voortvloeiende berekeningen en resultaten te verifiëren en goed te keuren, heeft de EAS na een beroep te hebben gedaan op de minister van Financiën en Planning alsnog het eindrapport van de zogenoemde EBS tarieven commissie inclusief het voorgesteld rekenmodel ter kennisneming en beoordeling mogen ontvangen.

De EAS heeft vervolgens een eigen memo getiteld 'Bevindingen en aanbevelingen Kostprijsberekening en tariefbepaling' samengesteld en deze aangeboden aan de regering. In deze memo werd naast de bevindingen en aanbevelingen uit het EY-rapport van april 2022 ook aandacht besteed aan de planning in 2023 specifiek gericht op de kostprijsberekening en tariefbepaling, als integraal onderdeel van het regulatorisch deel van het ESP 2023-2028.

INTERNE ORGANISATIE EN WERKING

GOVERNANCE EN MANAGEMENT

In de eerste helft van 2022 heeft de Raad van Toezicht een aantal belangrijke besluiten genomen en goedkeuringen verleend, waaronder goedkeuring van het jaarplan en begroting 2022, goedkeuring voor selectie en contracteren van communicatiebureau AKCC en selectie van accountantskantoor Crowe Burgos Accountants N.V voor de jaarrekeningcontrole. De directeur heeft goede communicatie met de raadsvoorzitter en raadsleden kunnen onderhouden, zodat zij geïnformeerd konden blijven van de werkzaamheden van de EAS en waar nodig hun adviezen en sturing konden geven.

Tijdens de eerste vergadering van de RvT in 2022 werd het Directiereglement besproken in bijzijn van de directeur en de desbetreffende consultant. Vanwege onderwerpen en ontwikkelingen die een hogere prioriteit genoten, kon het Directiereglement in het eerste kwartaal niet worden afgerond. Het ingezette traject ter goedkeuring van het directiereglement en RvT-reglement werd in het derde kwartaal afgerond en werden deze documenten uiteindelijk in het vierde kwartaal goedgekeurd. Voorts werd in 2022 ook een aanvang gemaakt met het samenstellen van een personeelsreglement/ HR handboek dat leidend zal zijn in het functioneren van EAS-personeel.

Met betrekking tot de IDB-lening SU-L1055 component 1.1, waarvan het ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen de Executing Agency is, was er al enige tijd sprake van stagnatie. Met name was er oponthoud in de effectuering van deze lening als gevolg van het ontbreken van een Project Execution Unit (PEU) bestaande uit een projectmanager, procurement specialist en een financial specialist. Inmiddels waren voor een aantal planningsdocumenten reeds een 'non-objection' ontvangen vanuit IDB. De stagnatie heeft in 2022 gezorgd voor een negatieve impact op de operationalisering van de EAS. De EAS was genooddakt een deel van haar activiteiten en werkzaamheden uit eigen middelen te financieren.

Zijdens het ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen werd in de tweede helft van 2022 uiteindelijk de PEU ingesteld onder leiding van haar onderdirecteur mevr. Valerie Lalji ter effectuering van de IDB-lening SU- L1055 component 1.1. Er werd vervolgens nauw samengewerkt met haar team en gestreefd werd naar concrete resultaten binnen dit traject, begin 4e kwartaal. Met effectuering van deze lening kon EAS

haar beoogde doelen sneller bereiken, met name het opzetten van een Energy Information Management System en het aanpassen en afronden van cruciale Staatsbesluiten.

De EAS is voor haar inkomsten grotendeels afhankelijk van de bij Staatsbesluit no. 88 /2021 vastgestelde dotatie van SRD 0,01 per kilowattuur welke door de EAS aan de N.V. EBS op maandelijkse basis in rekening werd gebracht. Het vastgestelde bedrag voor de opstart van de EAS, conform artikel 9 lid 1 van de wet EAS, zijnde SRD 1,5 miljoen werd vanaf juli 2020 tot het laatste kwartaal van 2021 in drie tranches grotendeels beschikbaar gesteld. Het restant bedrag van SRD 316.000 werd in 2022 jammergenoeg niet meer ontvangen.

Op 21 juli werd een evaluatiemeeting gehouden met de RvT in verband met een jaar benoeming van de huidige RvT. Tijdens deze meeting werd een evaluatie presentatie gehouden door de directeur, waarbij kort de activiteiten en behaalde doelen werden toegelicht.

Voorts onderhield EAS goede communicatie en afstemming met de nodige werkpartners en instanties/ministeries. Waar nodig werden stakeholders tijdig geïnformeerd middels een digitale nieuwsbrief welke per email werd verstuurd.

ORGANISATIEBEHEERSING & ONTWIKKELING

De EAS heeft thans een goedgekeurde organisatiestructuur die als grondslag dient voor de in dienst genomen personeelsleden. Echter vindt er nog wat stagnatie plaats in het aantrekken van personen voor het Team Technisch regulering.

Voorts is RR-consultancy aangetrokken om de reeds bestaande organisatiestructuur verder uit te werken tot een functiehuis en bijbehorende belonings-structuur, met inachtneming van de wet, zodat de EAS de uitvoering van haar functies efficiënt en effectief kan initiëren, met een daar bij behorende formatieplan (duidelijke taakverdeling en beloningsstructuur). Het rapport werd opgeleverd in het vierde kwartaal, waarna dit werd ingediend bij de RvT voor goedkeuring. Het nieuwe functiehuis en beloningsbeleid is ook afgestemd op de strategische doelen van de EAS. Een belangrijk uitgangspunt van het nieuwe beloningsbeleid is dat reële salariscroei met name gebaseerd zal zijn op behaalde prestaties gekoppeld aan strategische KPI's. De goedgekeurde organisatiestructuur gekoppeld aan een realistisch beloningsbeleid werd per 1 januari 2023 geëffectueerd

Ook is met de HR-consultant dhr. Roy Laurens een traject opgestart voor de ontwikkeling van de gedragscode, personeelshandboek en een prestatie-beoordelingssysteem. In het derde kwartaal werden de eerste resultaten van beide trajecten opgeleverd.

Ter verbetering van de interne organisatiestructuur gericht op de toekomstige ontwikkelingen van de energiesector in Suriname en de rol welke de EAS hierbij zal moeten vervullen, werd het in het eerste kwartaal ingezette traject ten aanzien van de Technical Assistance Program van het CARICOM-secretariaat en CREEE (TAPSEC) afgerond. Het finaal rapport werd begin derde kwartaal opgeleverd. Het rapport bevatte een aantal bruikbare adviezen en aanbevelingen voor de verdere ontwikkeling van de EAS.

De verantwoordelijkheden en activiteiten van EAS als regulerend orgaan binnen de energiesector nemen toe, als gevolg van de continue ontwikkelingen en vernieuwingen van de sector. Echter heeft de EAS nog niet de volledige capaciteit om alle taken zelf uit te voeren, derhalve zijn consultants aangetrokken ter ondersteuning voor onder andere het ESP ontwikkel traject, vaststelling van de aansluittarieven en de voorbereiding van het proces voor het opzetten van een Energie Sector Database.

Governance en management zijn belangrijke onderdelen voor elke organisatie, evenzo voor de EAS. Conform artikel 6 lid 1 van de wet Energie Autoriteit Suriname wordt de EAS in en buiten rechte vertegenwoordigd door de directeur. Conform de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zorgt de directeur voor good governance en treedt geregeld in contact met de RvT. In het vierde kwartaal van 2022 heeft de RvT totaal vier keer vergaderd en zijn cruciale zaken besproken en belangrijke besluiten genomen. In dit kwartaal is naast het directie- en RvT reglement ook de gedragscode afgerond en goedgekeurd door de RvT en vervolgens geadopteerd door de medewerkers. Deze belangrijke instrumenten van de governance van het instituut vormen de basis voor de verdere ontwikkeling en versterking van de managementstructuur van het instituut.

Voorts zijn de jaarverslagen 2020 en 2021 gecontroleerd door de externe accountantskantoor Crowe Burgos Accountants N.V., conform artikel 10 lid 1 van de wet EAS. Deze werden in de eerste week van 2023 door de RvT in behandeling genomen en goedgekeurd. Hiermee heeft EAS wederom een belangrijk mijlpaal behaald.

Gezien het belang voor de totstandkoming van het eerste ESP en de opgenomen componenten ter ondersteuning van dit traject in de IDB lening SU-L 1055, zijn in 2022 belangrijke ToR's herzien voor het contracteren van individuele consultants die het proces zullen helpen trekken. Bij voornoemd proces gaat het om consultants die hetzij als projectmanager of als trekker van het regulatorisch deel van het technisch plan zullen fungeren. Met het inzetten van dit proces wordt beoogd om in 2023 het eerste ESP te hebben afgerond.

Vanwege de verder verslechterende economische situatie in Suriname en de daarmee samengaannde toename van kosten van levensonderhoud en vooruitlopend op de overgang naar een nieuwe salarisstructuur per 1 januari 2023 is in december 2022 een eenmalige uitkering op basis van de geaccumuleerde maand inflatie aan het personeel van de EAS toegekend.

Heizkreis 1

Unterspannung
Si-Fi-Fall

T max / 1 min

Betrieb

Betriebsbereit

Heizgruppe 1

Freigabe

Heizkreis 3

Heizkreis 3.1

Heizkreis 3.2

Heizkreis 3.3

T max / 1 min

Betrieb

Betriebsbereit

Heizgruppe 2

Freigabe

Heizgruppe 2

Heizkreis 3.1

Heizkreis 3.2

Heizkreis 3.3

Heizkreis 3.4

Heizkreis 3.5

Heizkreis 3.6

Heizkreis 3.7

Heizkreis 3.8

Heizkreis 3.9

Heizkreis 3.10

Heizkreis 3.11

Heizkreis 3.12

Heizkreis 3.1

Heizkreis 3.2

Heizkreis 3.3

Heizkreis 3.4

Heizkreis 3.5

Heizkreis 3.6

Heizkreis 3.7

Heizkreis 3.8

Heizkreis 3.9

Heizkreis 3.10

Heizkreis 3.11

Heizkreis 3.12

Heizkreis 3.1

Heizkreis 3.2

Heizkreis 3.3

Heizkreis 3.4

Heizkreis 3.5

Heizkreis 3.6

Heizkreis 3.7

Heizkreis 3.8

Heizkreis 3.9

Heizkreis 3.10

Heizkreis 3.11

Heizkreis 3.12

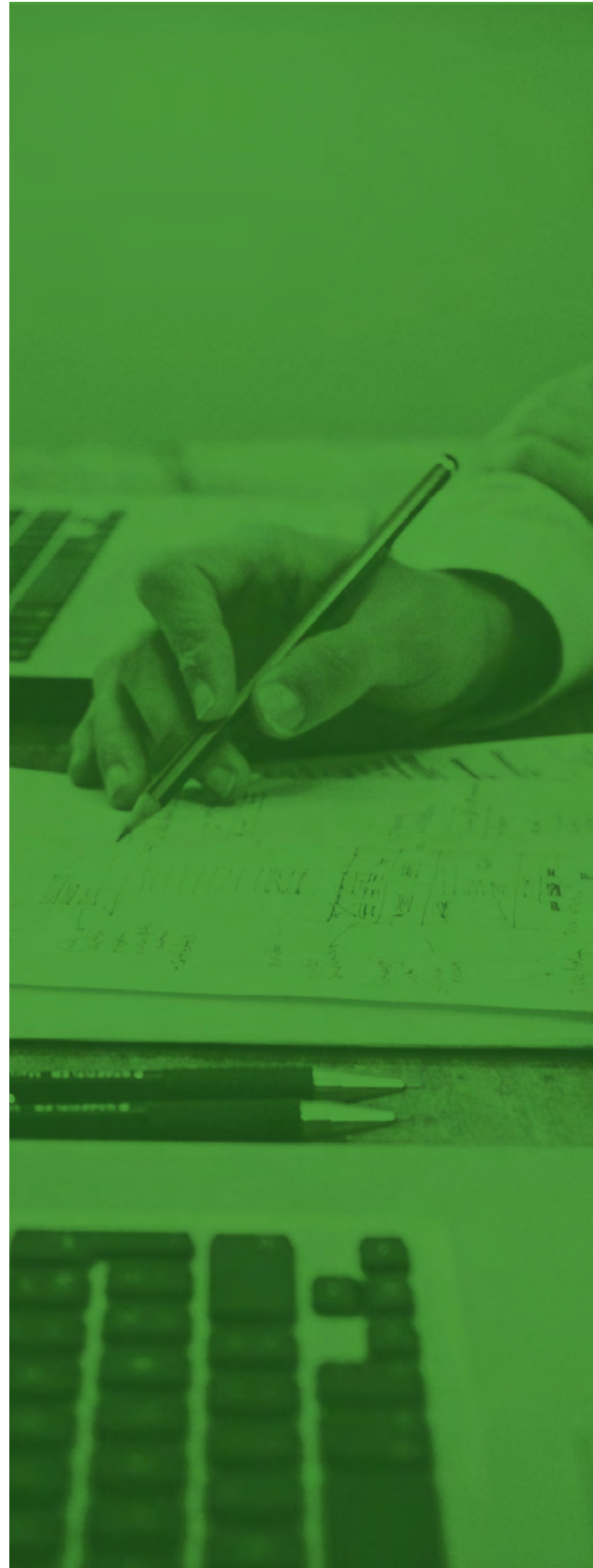
PLANNING, VERANTWOORDING EN TRANSPARANTIE

In 2022 fungeerde het jaarplan als leidraad voor de werkzaamheden van de EAS. De activiteiten van de EAS werden veelal gemeten aan de hand van de organisatiedoelen en KPI's in het jaarplan. Cruciale beleidszaken en besluiten werden gecommuniceerd met de raadsvoorzitter en raadsleden, en toestemmingen werden verkregen om de activiteiten soepel te laten verlopen.

Het financieel administratiekantoor RCFA heeft de concept jaarrekeningen voor 2020 en 2021 opgeleverd in het tweede kwartaal van 2022. Accountantskantoor Crowe Burgos Accountants N.V. werd gecontracteerd voor de controle van de jaarrekeningen. De Prepared By Client-lijst (PBC-lijst) werd aangevuld met vereiste documenten om de controle efficiënt uit te voeren. De controle werd afgerond in het vierde kwartaal en de finale versie van de jaarverslagen werden vervolgens door de RvT in behandeling genomen en vervolgens goedgekeurd. De goedgekeurde jaarrekeningen zijn vervolgens begin 2023 ter beschikking gesteld aan het ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen en het ministerie van Financiën en Planning. Ook werden de jaarverslagen op de EAS-website gepubliceerd om zodoende transparantie te waarborgen.

Vanaf begin 2022 kreeg de EAS een meer structurele vorm door personeelsuitbreiding, waardoor ze effectiever haar werkzaamheden kon uitvoeren en haar organisatiedoelen kon bereiken. Regelmatige vergaderingen van de RvT zorgden voor optimale verantwoording. Diverse documenten, waaronder het vierde kwartaalverslag 2021, jaarverslag 2021 en jaarplan 2022, werden aan de RvT ter goedkeuring voorgelegd. In de vergadering van 23 maart 2022 werd het jaarplan 2022 met bijbehorende begroting goedgekeurd.

In het vierde kwartaal werd gewerkt aan de ontwikkeling van een strategisch werkplan voor de komende drie jaar, met ondersteuning van Symbiont Consulting. Na afstemming met dit bedrijf in het derde kwartaal werd een voorstel gedaan voor maximaal drie sessies met RvT en EAS-medewerkers om prioriteiten en prestatie-indicatoren voor de komende drie jaren vast te stellen. Symbiont Consulting verwerkte dit tot een overzichtelijk strategisch werkplan in het eerste kwartaal van 2023.

INTERNE COMMUNICATIE EN INFORMATIEBEHEER

De werkzaamheden binnen de EAS werden veelal uitgevoerd in een digitale werkomgeving te weten Google Workspace. Digitaal werken werd onder het personeel gestimuleerd om effectiviteit en efficiëntie te verhogen, waardoor bepaalde taken sneller werden afgehandeld en documenten makkelijker getraceerd konden worden. Het hele EAS-team heeft toegang tot documenten in Google Workspace en werden relevante documenten via "shared folders" met o.a. RCFA, Crowe Burgos Accountants N.V. en andere werkgroepen gedeeld. De digitale werkomgeving werd positief ervaren, en alle medewerkers committeerden zich aan het optimaliseren van interne communicatie en informatiebeheer.

In 2021 werd het traject voor het aantrekken van een financieel administratiekantoor reeds afgerond, waarbij RCFA werd gecontracteerd vanwege expertise, prijs-kwaliteitverhouding en aansluiting op de verwachte resultaten. RCFA heeft vervolgens de jaarrekeningen voor 2020 en 2021 in de eerste helft van 2022 afgerond. Het proces voor het aantrekken van een extern accountantskantoor voor de controle werd in het tweede kwartaal voltooid.

De elektronische apparaten, zoals printers, laptops, workstations voor EAS-personeel werden aangeschaft bij Rosheuvel & Partners Business Group N.V. (R.P.B.G. N.V.), inclusief de benodigde software en ondersteuning. Met het bedrijf werd een lange termijn contract voor 'support & troubleshooting' en onderhoud afgesloten.

Voor de werkplanning, monitoring en verslaglegging wordt het programma TeamGantt gebruikt. In 2022 werd het gebruik van deze online applicatie verder geïntensiveerd, aangezien KPI's aan elk team en medewerker in deze applicatie werden toegekend, wat de mogelijkheid bood om prestaties nauwlettend te volgen en te monitoren en waar nodig deadlines, doelen en indicatoren na evaluatie bij te stellen.

Gezien de EAS in afgelopen periode gevaar heeft ervaren op het gebied van hacken van data, besloot de EAS in het laatste kwartaal van 2022 maatregelen hiertegen treffen. De hosting van EAS website wordt thans uitgevoerd door Datasur. Dienovereenkomstig is Datasur geraadpleegd om adviezen uit te brengen voor het opvoeren van de data veiligheid. Er werd een Service Level Agreement (SLA) afgesloten met Datasur om zoveel mogelijk data te kunnen beschermen.

PERSONEEL EN HR

In het tweede kwartaal werden twee tijdelijke administratieve medewerkers aangetrokken via uitzendbureau Jobs.sr ter ondersteuning van het ERT-team.

Voor het aantrekken van een Juridisch specialist is er een proces van "headhunting" ingezet via recruitment bureau Symbiont Consulting, welke geresulteerd heeft in het identificeren en aantrekken van deze functionaris. Deze medewerker werd in het bijzonder belast met het afronden van nieuwe en reeds voorbereide staatsbesluiten die in 2023 en 2024 ter goedkeuring en afkondiging aangeboden dienen te worden aan de regering. Ook levert hij zijn bijdrage waarbij juridisch advies nodig is, alvorens de nodige maatregelen worden ingezet. Hiermee zal de taakstelling van de EAS verder inhoud krijgen en zal hierdoor de regulering van de sector verder vorm gegeven worden.

Bemensing van het Team Technische Regulering en Toezicht bleef uit vanwege ondermeer problemen met de aantrekkelijkheid van de beloningsstructuur voor potentiële kandidaten. Ook was er sprake van zeer geringe reacties op de vacatures en de beperkte aanmelding van geschikte kandidaten. Het doel was om de twee openstaande functies in de tweede helft van 2022 in te vullen met geschikte kandidaten, mogelijk met hulp van recruitmentbureaus en consultants. Uiteindelijk werd besloten om het traject voor rekrutering voor het Team Technische Regulering en Toezicht te verplaatsen naar de eerste helft van 2023.

In het eerste kwartaal werd invulling gegeven aan de functies binnen het team economische regulering en toezicht. Dit team voltooide vervolgens met succes de online training 'Regulation of the Power Sector' aan de Florence School of Regulation in juli 2022. Deze training ving aan in het eerste kwartaal van 2022 en werd in juli 2022 afgerond. Het Hoofd Economische Regulering en Toezicht nam ook deel aan een webinar van Rystad over Energy Transition Marathon alsmede een Mediatraining van AKCC. Voorts hebben de Management Assistant en het Hoofd Economische Regulering en Toezicht diverse relevante presentaties en workshops bijgewoond tijdens de SEOGS gehouden tussen 28 juni en 30 juni 2022. De Directeur en de Management Assistant namen geregeld deel aan workshops en webinars over verschillende onderwerpen betreffende de energiesector, met vaak genoeg ook een bijdrage van de EAS middels presentaties en discussies.

De EAS besteedt over het algemeen veel aandacht aan het trainen en verder ontwikkelen van haar personeel, zodat zij na een korte inwerktijd in staat moeten worden geacht hun taken adequaat te vervullen.

In het derde kwartaal werd wederom een medewerker aangetrokken via uitzendbureau Jobs.sr, een directiesecretaresse. Deze medewerker biedt met name ondersteuning aan de management assistent en de directeur in zowel administratieve als secretariële zaken.

Voor HR gerelateerde zaken werd het HR-online programma Celery - Online Payroll & HRM aangeschaft. Dit systeem biedt de mogelijkheid tot verschillende HRM gerelateerde zaken, onder andere: online aanvragen van verlof, online beschikbaar hebben van loonstroken en persoonsgegevens gekoppeld aan elke medewerker. Het is een aangename digitale omgeving gebleken, waarbij zaken duidelijk worden vastgelegd.

Ook de maandelijkse loonbelasting en AOV-aangifte formulier wordt elke maand automatisch gegenereerd en door tussenkomst van RR-Consultancy met de Belastingdienst verder afgehandeld. Hierdoor kon de achterstand in de verwerking en afdracht van loonbelasting en AOV volledig worden ingelopen en is de EAS thans op schema. Het systeem functioneerde over het algemeen heel goed en hielp bij het optimaliseren van de HR-management van de EAS. Ook de medewerkers hebben het gemak van dit systeem mogen ervaren.

In het derde kwartaal werd met Laurens Advisory, als onderdeel van de opvolging van zijn reeds uitgevoerde werkzaamheden ten aanzien van de ontwikkeling van een RvT-reglement en een Directiereglement, afgestemd om het traject op te starten voor de ontwikkeling van een aantal cruciale zaken met betrekking tot het personeel.

Deze betroffen:

- Een HRM systeem met bijbehorend proces voor functioneringsbeoordeling;
- Een personeelshandboek met alle relevante regels om het werken bij de EAS optimaal te faciliteren;
- Een gedragscode waaraan alle medewerkers van de EAS aan zich zullen moeten houden bij het uitvoeren van hun werkzaamheden.

Met name werd een eerste versie van de gedragscode ontwikkeld en na feedback van het personeel verder aangepast. In het vierde kwartaal werd de gedragscode aangeboden aan de RvT voor goedkeuring.

HUISVESTING

Het kantoor van de EAS staat thans aan de Kristalstraat nummer 1, in het gebouw van Paragroup, alwaar de EAS totaal vier kantoorruimtes telt, t.w.:

1. Directeurskantoor,
2. Kantoor ERT en Management Assistent,
3. Kantoor TRT en Juridisch Specialist en
4. Administratie en secretariele ruimte
5. Vergaderzaal.

De kantoorruimtes zijn volledig gemeubileerd en de vergaderzaal is zodanig ingericht, om de personeelsleden adequaat te kunnen accommoderen.

De EAS telde sedert januari 2022 reeds vier personeelsleden, inclusief de directeur. Vanwege de uitbreiding in het aantal personeelsleden was het van eminent belang voor de EAS om de prioriteiten en opties af te wegen met betrekking tot huisvesting om zodoende de personeelsleden adequaat te kunnen accommoderen. Na afweging van verschillende opties, met inachtneming van de Way of Working van de EAS, werd gekozen voor het afhuren van additionele kantoorruimtes in het Para Group gebouw, waar de EAS reeds gevestigd was. Uitgaande van het aantal personeelsleden werden in eerste instantie totaal vier ruimtes afgehuurd, waaronder een directie ruimte en vergaderzaal.

Middelen voor het huren en inrichten van kantoorruimtes zijn opgenomen in de IDB loan SU-L1055 subcomponent 1.1 Energy Authority of Suriname. Echter is er vanwege reeds genoemde redenen, vertraging opgelopen in effectuering van dit subcomponent. Vooralsnog was er bij het aantrekken van het personeel nog geen zicht wanneer uitvoering zou plaatsvinden, waardoor de EAS genoodzaakt was om de huur uit eigen middelen te bekostigen.

Gezien het aantal personeelsleden werd verruimd, ontstond de behoefte naar een extra ruimte ter accommodatie van de nieuwe medewerkers. De ruimtes werden volledig gemeubileerd en de nodige elektronische apparatuur werd aangeschaft voor de medewerkers.

De EAS heeft voornemens om in de naaste toekomst naar een eigen gebouw te verhuizen, maar totdat er een geschikte locatie wordt geïdentificeerd, zal de EAS in het huidige gebouw gevestigd zijn. Er wordt naarstig gezocht naar een geschikte (overheids) ruimte voor de EAS, waarbij vervolgens middelen uit de IDB lening SU-L1055 gealloceerd kunnen worden om het betreffende gebouw te renoveren en in te richten.

ZICHTBAARHEID EN EXTERNE COMMUNICATIE

Voor het coördineren van de zichtbaarheid en externe communicatie van de EAS werd in het eerste kwartaal het proces ingezet voor selectie en contracteren van een extern communicatiebureau. Begin tweede kwartaal werd dit proces afgerond middels contracteren van communicatiebureau AKCC.

AKCC heeft meteen na ondertekenen van de overeenkomst met EAS de activiteiten in het kader van externe communicatie aangevangen, met als hoofddoel het herpositioneren van de EAS.

De uitgevoerde activiteiten verricht door AKCC als strategisch communicatiebureau zijn onder andere geweest:

- Er werd een vooronderzoek uitgevoerd voor de ontwikkeling van een extern gerichte communicatiestrategie;
- De EAS-slogan "EAS voor energiezekerheid en duurzaamheid" werd ontwikkeld;
- Een nieuwe huisstijl voor de EAS werd ontworpen, inclusief een nieuw logo, briefhoofd, visitekaartjes en sjablonen;
- Het radioprogramma "Energizer" ging van start via SRS. Dit programma bood informatie en testte de juistheid ervan met behulp van een quiz, om te controleren of de luisteraars de informatie hadden ontvangen en begrepen;
- Een tv-programma genaamd "Energie" werd opgenomen en uitgezonden. In de eerste productie waren Shelby Moekiran, Vanessa Mahangi (lid VSB, young management) en Santosh Sitaram (lid VSB, young management) de gasten voor de talkshow;
- Verschillende persberichten werden ontwikkeld en uitgezonden om de juiste informatie over de activiteiten van de EAS aan de gemeenschap over te brengen;
- De EAS Facebook-pagina werd overgenomen en interactiever gemaakt voor het publiek, met minstens drie berichten per week, ondersteund door betaalde advertenties via Facebook;
- Diverse communicatieproducten werden ontworpen op basis van de nieuwe huisstijl;
- Er werd een volledige planning en opzet gemaakt voor de deelname van de EAS aan de tweede editie van SEOGS.
- Een EAS-handboek werd ontwikkeld voor de tijdelijke administratieve medewerkers;
- De EAS-website werd herontworpen in samenwerking met Datasur, een dochtermaatschappij van Telesur. De website moest versneld worden opgeleverd vanwege de startdatum van de registratie van het overbruggingstarief via de EAS-website op 1 juni 2022. De website bevatte voldoende informatie zodat gebruikers gemakkelijk antwoorden op vragen en/of onduidelijkheden konden vinden. Bovendien werden persberichten en relevante documenten op de website geüpload.

De bovengenoemde activiteiten hebben geresulteerd in het geven van meer bekendheid aan de EAS binnen de samenleving. Derhalve werd de directeur steeds meer benaderd voor het afleggen interviews. Hierbij werden verschillende werkzaamheden en onderwerpen, zoals het belang van registratie bij het overbruggingstarief en de taken van de EAS, nader belicht.

Voorts hebben de directeur en voorzitter van de RvT deelgenomen aan de Caribbean Renewable Energy Forum 2022, welke plaatsvond in Miami. Ter afsluiting van het tweede kwartaal werd deelgenomen aan de SEOGS, van 27 juni tot en met 30 juni, die ook een bijdrage heeft geleverd aan de zichtbaarheid van de EAS.

De EAS nam ook deel aan de Guyana Basin Summit (GBS) als endorsing partner, welke plaatsvond van 4 oktober tot en met 6 oktober 2022. Als onderdeel van deze partnership werd op de GBS-website (<http://guyanabasinsummit.com/>) een kort organisatieprofiel van de EAS geplaatst.

Een voortgangsplanung voor de komende maanden werd uitgewerkt voor externe communicatie, inclusief een OBT-campagne en voorlichtingsactiviteiten op basis van gemeenschapsbehoeften.

In het eerste kwartaal werden twee stakeholders engagement sessies gehouden met CARICOM TAPSEC-ondersteuning in februari en maart 2022. Deze sessies en vragenlijsten aan stakeholders gaven inzicht in de perceptie over de taken, verantwoordelijkheden en rechtspositie van de EAS bij de deelnemers, wat vervolgens de basis vormde voor haar positionering.

Het herpositioneringsproces van de EAS is over het algemeen succesvol verlopen, waardoor burgers zich meer bewust zijn geworden van de taken en verantwoordelijkheden van de EAS.

In het derde kwartaal gaf AKCC verdere invulling aan de 'outreaching'-activiteiten van de EAS. Enkele van de uitgevoerde activiteiten waren:

- Er werd een strategisch communicatieplan voor de EAS ontwikkeld, waarbij tijdens de Suriname Energy, Oil and Gas Summit (SEOGS) 2022 een stakeholdersanalyse werd uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek dienden als basis voor het tweejarige strategische communicatieplan, dat bedoeld was voor zowel interne als externe communicatie. In totaal hebben 144 respondenten deelgenomen aan het stakeholdersonderzoek, waaruit naar voren kwam dat de EAS wordt gezien als een autoriteit die zowel reguleert als controleert in de energiesector.
- Er werd een districtentour georganiseerd om ondersteuning en informatie te bieden aan burgers die niet online konden registreren. Het doel was om in de periode augustus/september zoveel mogelijk burgers te helpen met de OBT-registratie en informatieverschaffing.
- Het TV-programma Energie, waarin diverse professionals aan het woord kwamen, werd voortgezet en uitgezonden op de laatste zondag via verschillende televisiezenders.
- Het radioprogramma Energizer werd vervangen door interviews en promotieactiviteiten via diverse radiostations.
- In juli en augustus werden twee OBT-billboards geplaatst op centrale locaties om een breed publiek te bereiken.
- De vernieuwde website van de EAS werd gelanceerd, waardoor informatie up-to-date is en registratie voor het OBT en aanvragen voor kwetsbare afnemers op de nieuwe website konden worden gedaan.
- Voorbereidingen voor het symposium SREF werden in hoog tempo uitgevoerd, met als doel dit evenement te realiseren tijdens de Caricom Energy Month (CEM) in november. Samenwerking met regionale organisaties zoals CCREEE stond centraal bij dit evenement.

De directeur heeft de EAS gerepresenteerd tijdens het CARILEC congres. Hierbij kon de directeur netwerken en mogelijkheden voor de EAS creëren voor meer samenwerkingen in de regio.

In het jaar 2022 werd veel aandacht besteed aan zichtbaarheid en externe communicatie van de EAS.). Het positioneren van de EAS houdt niet op in 2022, en in het jaar 2023 zal zichtbaarheid en communicatie door middel van transparantie verder gestructureerd worden.

JURIDISCHE ZAKEN

In het laatste kwartaal van 2022 werd de juridische ondersteuning binnen de EAS bedrijfsbreed uitgerold. Gedurende die periode werden juridische analyses en adviezen op een meer structurele wijze voorbereid met betrekking tot verschillende vraagstukken in de elektriciteitsvoorzieningssector, zowel in het algemeen als specifiek gerelateerd aan de EAS. Deze adviezen werden in memo-vorm gedeeld met relevante actoren binnen de sector, zoals Staatsolie Maatschappij Suriname N.V., het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen en het Ministerie van Financiën en Planning.

Enkele van de onderwerpen waarover juridisch advies werd gegeven, omvatten:

1. De afkondiging en publicatie van het staatsbesluit inzake de wijziging van het Besluit Elektriciteitsstarieven 2021 (SB. 2021, No. 88), met name als juridische basis voor de tariefsaanpassingen in juni 2022.
2. De rechtsgeldigheid van de overgang van elektriciteitsstarieven naar het overbruggingstarief, die reeds in uitvoering was.
3. De rechtmatigheid van de inning van SRD 0.01 per kilowattuur door de EBS ten behoeve van de EAS voor elektriciteit geleverd door de EBS aan afnemers, conform artikel 4 lid 6 van het Besluit Elektriciteitsstarieven 2021.
4. De mogelijkheden die de Elektriciteitswet 2016 bood aan Staatsolie Power Company Suriname N.V. om haar opwekcapaciteit uit te breiden met een floating solar farm op het stuwmeer voor de levering van energie aan het landelijk net.
5. De maandelijkse afdracht van de EBS aan de EAS van SRD 0.01 per kilowattuur van inkomsten uit de Power Purchase and Sale Agreement tussen de EBS en Rosebel Gold Mines N.V. d.d. 12 juli 2003, overeenkomstig artikel 4 lid 6 van het Besluit Elektriciteitsstarieven 2021.

Daarnaast was er veel werk te verrichten met betrekking tot het juridisch kader van de elektriciteitsvoorzieningssector. De ToR "Legal and Regulatory (Advisory) Services" werd goedgekeurd door de IDB op 9 november 2022, met het doel om een juridisch bureau aan te trekken in het eerste kwartaal van 2023. Dit bureau zal de EAS moeten ondersteunen bij het voorbereiden van

staatsbesluiten in het kader van de Elektriciteitswet en aanbevelingen doen voor aanpassingen aan de bestaande wetgeving, met name de Elektriciteitswet 2016 en de Wet Energie Autoriteit Suriname. Bovendien zal het juridisch bureau werkzaamheden uitvoeren zoals het opstellen van model stroomafnameovereenkomsten en vergunningen voor de opwekking van energie.

In het vierde kwartaal van 2022 heeft de EAS diverse correspondenties gevoerd met verschillende actoren binnen de elektriciteitsvoorzieningssector over diverse onderwerpen met betrekking tot de Elektriciteitswet 2016 en afgekondigde staatsbesluiten. Commentaar werd ondermeer geleverd op de verschillende juridische aspecten die werden behandeld in het rapport van de EBS - Tarieven Commissie.

STRATEGISCH WERKPLAN 2023-2026

Om haar rol verder te versterken, heeft de EAS in 2021 een werkplan ontwikkeld, waarin de taken en activiteiten die uitgevoerd moeten worden opgenomen zijn. De directie vond het noodzakelijk dat er een strategisch werkplan uitgewerkt werd waarbij alle medewerkers en leden van de Raad van Toezicht (RvT) betrokken werden. Hiermee wordt gezamenlijk een eenduidige ontwikkelrichting uitgewerkt en wordt draagvlak gecreëerd voor de uitvoering van de strategie. Om deze reden heeft de directie besloten om samen met het team van medewerkers en leden van de Raad van Toezicht te werken aan een strategisch werkplan 2023-2025. Dit plan moet als richtsnoer dienen bij de invulling van de kerntaken van de organisatie.

Wat de EAS over een periode van drie (3) jaar wil bereiken is uitgewerkt aan de hand van vijf (5) strategische doelen. Deze zijn concrete beleidskeuzes, gericht op verschillende aandachtsgebieden van de organisatie. De EAS zal zich op deze focusgebieden moeten richten om een integrale en duurzame groei voor zowel de organisatie als de sector te kunnen realiseren. Ook geven deze strategische doelen weer hoe vanuit de huidige positie de visie bereikt zal worden en welke strategieën, programma's en acties daarvoor uitgevoerd moeten worden.

OVERZICHT STRATEGISCHE DOELEN EN DOELSTELLINGEN NAAR WETTEN EN STAATSBESLUITEN INGEDEELD

Elektriciteitswet 2016

ARTIKEL	OMSCHRIJVING	STRATEGISCH DOEL	KPI's
3.2	De EAS adviseert de minister en de sector gevraagd en ongevraagd.	Monitoren van het beleid en informeren en adviseren van de regering, de samenleving en stakeholders	5.2 Opzetten van een gestructureerd periodiek energieverleg met NH, EBS en Staatsolie
5.3	De EAS is gehouden om minimaal een keer per jaar betrouwbare en samenhangende statistieken, die de ontwikkelingen binnen de elektriciteitsvoorzieningssector weergeven te publiceren op een voor de overheid, de elektriciteitsvoorzieningssector en afnemers toegankelijke wijze. Zie ook artikel 5 lid 1.	Monitoren van het beleid en informeren en adviseren van de regering, de samenleving en stakeholders	5.4 Publiceren van data, rapporten en andere documenten over de effecten van het energiebeleid 1.1.3.5 Energy Information Management System structuur uitwerken en ontwerpen
5.2	De EAS onderhoudt ten behoeve van de elektriciteitsvoorzieningssector een management informatie systeem. Zie ook artikel 7 lid 1.	Ontwikkeling en regulering van de energiesector Monitoren van het beleid en informeren en adviseren van de regering, de samenleving en stakeholders	1.1 Afronden en afkondigen van ESP 2023-2028: IRRP-proces met CCREEE (1.1.3.5 – EIMS ontwikkelen en implementeren) 5.4 Publiceren van data, rapporten en andere documenten over de effecten van het energiebeleid
8 & 9	Elektriciteits Sector Plan (ESP)	Ontwikkeling en regulering van de energiesector	1.1 Afronden en afkondigen van ESP 2023-2028: IRRP-proces met CCREEE
8.3	Het ESP wordt door de EAS in samenspraak met de elektriciteitsvoorzieningssector voorbereid. Bij de voorbereiding betreft de EAS i.v.m. de te behandelen onderwerpen de meest belanghebbende bestuursorganen, instellingen en organisaties	Ontwikkeling en regulering van de energiesector	1.1 Afronden en afkondigen van ESP 2023-2028: IRRP-proces met CCREEE; 1.1.1 Strategisch deel: toekomstplannen uitwerken met Staatsolie, EBS en ministerie NH 1.1.2.1 Roadmap voor technisch investeringsplan uitwerken
12 LEDEN 1, 2 & 4	Het elektriciteitsbedrijf is verplicht zijn activiteiten als netbeheerder, koper en leverancier in aparte organisatorische eenheden onder te brengen. De EAS kan hierbij richtlijnen geven m.b.t. inrichting van afzonderlijke boekhoudingen	Ontwikkeling en regulering van de energiesector	1.2 Tekstueel afronden van Staatsbesluiten (definitief ontwerp) - 1.2.3 Staatsbesluit Ontvlechting/Reorganisatie EBS afronden

ARTIKEL	OMSCHRIJVING	STRATEGISCH DOEL	KPI's
14.1	De EAS stelt voorschriften waaraan de installaties voor het overbrengen, omzetten en verdelen van elektrische energie moeten voldoen	Effectieve en efficiënte controle en handhaving van wet- en regelgeving	2.10 Vastleggen en effectueren van de voorschriften en normen waaraan installaties voor het overbrengen, omzetten en verdelen van elektrische energie moeten voldoen
15.2	Het elektriciteitsbedrijf maakt ten minste eenmaal in twee jaar naar tevredenheid van de EAS aannemelijk dat het kwaliteits- en capaciteitsplan als bedoeld in lid 1, toereikend is	Effectieve en efficiënte controle en handhaving van wet- en regelgeving	2.3 Ontwikkelen en vaststellen van administratieve richtlijnen, waaronder richtlijnen voor opwekking (Distributed generation, decentrale opwekking) middels renewable energy-bronnen (2024) – de juridische aspecten
17.5	De kostenallocatie, de structuur van het elektriciteitstarief en de te hanteren methodologie bij het berekenen daarvan worden opgenomen in de ESP. De EAS houdt toezicht op het toepassen van de methodologie en geeft inzake bindende instructies. Zie ook Staatsbesluit nr. 88 van 21 juli 2021 omtrent elektriciteitstarieven	Ontwikkeling en regulering van de energiesector	1.1 Afronden en afkondigen van ESP 2023-2028: IRRP-proces met CCREEE - 1.1.3.1A/B Tarieven methodologie evalueren en optimaliseren
18.2	Het aansluittarief wordt vastgesteld door de EAS aan de hand van de in het ESP voorgeschreven methodologie	Ontwikkeling en regulering van de energiesector	1.1 Afronden en afkondigen van ESP 2023-2028: IRRP-proces met CCREEE - 1.1.3.2 Aansluittarieven en voorwaarden vaststellen
17.4	De Raad van Ministers bepaalt welke groepen of categorieën van afnemers voor subsidie in aanmerking komen. Zie ook Staatsbesluit nr 89 Subject-subsidie	Effectieve en efficiënte controle en handhaving van wet- en regelgeving	2.11 Ontwikkelen en implementeren van registratie- en controlemechanismen voor Kwetsbare afnemers
20 & 21	Levering van elektriciteit aan het elektriciteitsbedrijf ten behoeve van het landelijk net	Effectieve en efficiënte controle en handhaving van wet- en regelgeving	2.8 Ontwerpen van regelgevende instrumenten, zoals licenties voor de opwekking van elektriciteitscentrales, die nodig zijn om de opwekking en distributie van elektriciteit te v ergemakkelijken

ARTIKEL	OMSCHRIJVING	STRATEGISCH DOEL	KPI's
22.1 & 22.2	Het aanleggen, uitbreiden en reviseren van elektrische installaties t.b.v. afnemers dient uitsluitend te geschieden door EAS erkende installateurs. De voorwaarden worden vastgesteld in de ESP en aangevuld door de EAS	Ontwikkeling en regulering van de energiesector	1.2 Tekstueel afronden van Staatsbesluiten (definitief ontwerp) - 1.2.2 Staatsbesluit voorwaarden erkenning installateurs afronden
23.2	De NV EBS kan als keuringsinstantie worden aangewezen, maar is dan verplicht zijn activiteiten als keuringsinstantie in een organisatorische eenheid onder te brengen.	Ontwikkeling en regulering van de energiesector	1.4 Instellen van de Keuringsdienst Elektrische Installaties (KEI) als autonome entiteit binnen NV EBS
24.2	De EAS kan bindende aanwijzingen alsmede richtlijnen geven in verband met de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet	Effectieve en efficiënte controle en handhaving van wet- en regelgeving	2.9 Goedkeuren en implementeren van de procedures en richtlijnen voor controle-uitoefening en het geven van bindende aanwijzingen door de EAS
26.2	De EAS kan een krachtens lid 1 van artikel 26 Administratieve boete opgelegde boete, alsmede de kosten van de invordering bij dwangbevel invorderen	Effectieve en efficiënte controle en handhaving van wet- en regelgeving	2.1 Afronden van teksten in cruciale staatsbesluiten - 2.1.3 Staatsbesluit Administratieve beboeting afronden

Wet EAS 2016

ARTIKEL	OMSCHRIJVING	STRATEGISCH DOEL	KPI's
6.4	Het personeel wordt door de Directeur benoemd, geschorst en ontslagen. Hun arbeidsvoorwaarden worden na goedkeuring door de RvT door de directeur vastgesteld	Ontwikkeling en versterking van de organisatie, en vergroten van haar rol en bekendheid in de samenleving	4.5 Goedkeuren en implementeren van het HR-beleid en kader, met inbegrip van het competentiebeleid
8.8B	De taak van de RvT is het goedkeuren van de begroting voor het begin van het begrotingsjaar	Ontwikkeling en versterking van de organisatie, en vergroten van haar rol en bekendheid in de samenleving	4.7 Vaststellen van duidelijke kaders waarbinnen de EAS moet functioneren
8.8C	De taak van de RvT is het goedkeuren van kwartaalverslagen uiterlijk binnen zes weken na het verstrijken van het afgelopen kwartaal	Ontwikkeling en versterking van de organisatie, en vergroten van haar rol en bekendheid in de samenleving	4.8 Samenstellen en goedkeuren van kwartaal- en jaarverslagen
9.2	De directeur stelt jaarlijks voor 1 augustus een begroting samen voor het volgende kalenderjaar en biedt deze aan de RvT voor goedkeuring aan	Ontwikkeling en versterking van de organisatie, en vergroten van haar rol en bekendheid in de samenleving	4.4 Continu monitoren van de taken/KPI's/visie & missie +periodieke evaluatie
9.4	De financiële middelen van de EAS kunnen bestaan uit kostendekkende vergoedingen voor diensten en middelen verkregen uit internationale fondsen, schenkingen en rente van banktegoeden en overige haar toekomstige wettige middelen	Garanderen van Duurzame Financiële Onafhankelijkheid van de EAS	3.1 Identificeren en aantrekken van middelen uit internationale fondsen/grants en samenwerkingen 3.3 Aanpassen van het Staatsbesluit bijdrage SRD 0.01 cent per kWh naar SRD 0.015 cent of 1% per kWh
10 & 11	Jaarlijks voor 1 april dient de Directeur een jaarrekening en jaarverslag over het afgelopen jaar in bij de RvT. Deze moeten na controle, goedkeuring en ondertekening door de RvT uiterlijk op 1 juni naar de minister verstuurd worden voor verkrijging van decharge	Ontwikkeling en versterking van de organisatie, en vergroten van haar rol en bekendheid in de samenleving	4.8 Samenstellen en goedkeuren van kwartaal- en jaarverslagen 2023 / 2024 / 2025

De EAS heeft met haar taakstelling als energie-autoriteit een grote verantwoordelijkheid en streeft in haar visie ook naar het innemen van een leidende positie. Het is haar visie dat al haar medewerkers professioneel en deskundig zijn in hun handelen en uitvoeren van werkzaamheden. Dit betekent dat er wordt gestreefd naar kwaliteit, efficiëntie en effectiviteit in de uitvoering van taken en verantwoordelijkheden. Daar zal ook vanuit de leiding op gestuurd worden.

JAAARREKENING 2022

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(vóór verwerking van het resultaat)

Activa	Notes	31 December 2022 SRD	31 December 2021 SRD
Materiële vaste activa	5		
Transportmiddelen		1,144,499	1,009,237
Computer en printers		382,092	72,870
Kantoorinventaris		536,495	-
		2,063,086	1,082,107
Vlottende activa			
Overige vorderingen	6	7,545,865	3,799,098
Liquide middelen	7	1,443,556	1,791,713
		8,989,421	5,590,811
Totaal Activa		11,052,507	6,672,918

Passiva	Notes	31 December 2022 SRD	31 December 2021 SRD
Eigen vermogen	8		
Overige reserve		316,000	316,000
Algemene reserve		3,912,221	(257,298)
Exploitatieresultaat		2,532,264	3,956,741
		6,760,485	4,015,443
Langlopende schulden			
Leaseverplichtingen	9	1,099,207	919,138
		1,099,207	919,138
Kortlopende schulden			
Kortlopend deel leaseverplichtingen	9	275,184	199,368
Crediteuren	10	510,150	-
Schulden aan verbonden partijen	11	1,670	10,225
Belastingen en sociale lasten	12	285,531	466,015
Kredietinstellingen	13	115,989	-
Overige schulden	14	2,004,291	1,062,729
		3,192,815	1,738,337
Totaal Passiva		11,052,507	6,672,918

De toelichting vormt een integraal onderdeel van de jaarrekening

2. EXPLOITATIEREKENING OVER 2022

Exploitatierkening	Notes	2022 SRD	2021 SRD
Opbrengsten			
Inkomsten	15	16,752,996	10,461,343
		16,752,996	10,461,343
Exploitatiekosten			
Personeelskosten	16	3,065,894	2,003,350
Huisvestingskosten	17	880,670	380,368
Kosten transportmiddelen	18	110,555	160,342
Algemene kosten	19	7,779,965	1,612,902
Afschrijvingskosten	20	662,104	283,384
		12,499,188	4,440,346
Exploitatieresultaat vóór financiële baten en lasten		4,253,808	6,020,997
Financiële (baten) en lasten	21	1,721,544	2,064,256
Exploitatieresultaat		2,532,264	3,956,741

De toelichting vormt een integraal onderdeel van de jaarrekening

3. KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022

Kasstroomoverzicht	Notes	2022 SRD	2021 SRD
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Exploitatieresultaat		2,532,264	3,956,741
Aanpassingen voor			
Afschrijvingen	19	658,406	280,978
Koersmutaties lease verplichting	9	480,589	368,109
Koersmutaties materiële vaste activa	5	(670,980)	(445,836)
Mutatie werkkapitaal			
Mutatie overige vorderingen	6	(3,746,767)	(2,758,800)
Mutatie overige reserve	8	-	(684,000)
Mutatie schulden aan verbonden partijen	10	(8,555)	2,900
Mutatie belastingen en sociale lasten	11	(180,484)	361,514
Mutatie kredietinstellingen	12	115,989	-
Mutatie crediteuren		510,150	-
Mutatie overige kortlopende schulden	13	941,562	664,194
Kasstroom uit operationele activiteiten		632,174	1,745,800
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	5		
Investerings in materiële vaste activa		(755,627)	(46,429)
Desinvesteringen in materiële vaste activa		-	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		(755,627)	(46,429)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	9		
Opgenomen leaseverplichtingen		-	-
Aflossingen leaseverplichtingen		(224,704)	(113,177)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		(224,704)	(113,177)
Mutatie liquide middelen		(348,157)	1,586,194
Liquide middelen begin periode		1,791,713	205,519
Liquide middelen einde van de periode		1,443,556	1,791,713

De toelichting vormt een integraal onderdeel van de jaarrekening

4. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1. ALGEMEEN

De Energie Autoriteit Suriname, afgekort EAS, is gevestigd aan de Kristalstraat no. 1 te Paramaribo, Suriname. Het Instituut is als Sui Generis opgericht in overeenstemming met de Surinaamse wetgeving middels de wet van 10 maart 2016, houdende instelling van de Energie Autoriteit Suriname (Wet EAS). Het Instituut ontleent haar taken en bevoegdheden aan zowel de elektriciteitswet als de Wet EAS van 2016. Alhoewel de EAS is ingesteld in 2016 is zij vanaf 1 augustus 2020 operationeel.

De doelstellingen van EAS bestaan hoofdzakelijk uit:

- Het dienen als een toezichthoudende en aansturende orgaan in de energievoorzieningssector;
- Het geven van adviezen aan de Minister en de sector;
- Het bevorderen van beschikbaarheid, betaalbaarheid, duurzaamheid en milieuhygiëne in de energievoorzieningssector.

2. GRONDSLAGEN VAN WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

2.1 ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld op basis van continuïteitsbeginsel in overeenstemming met International Financial Reporting Standards voor kleine en middelgrote entiteiten (IFRS voor SMEs). De grondslagen zijn opgesteld op basis van het historische kostenprincipe. Indien hierbij rekening is gehouden met de huidige marktwaarde is dit expliciet aangegeven.

2.2 DE FUNCTIONELE EN PRESENTATIEVALUTA

De posten in de jaarrekening worden gewaardeerd tegen de valuta van de economische omgeving waarin het Instituut haar bedrijfsactiviteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De jaarrekening is opgesteld in Surinaamse Dollars (SRD); dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van de organisatie.

2.3 OMREKENING VAN VREEMDE VALUTA

Monetaire activa en monetaire passiva luidende in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers zoals genoteerd door de Centrale Bank van Suriname per 31 december 2022. De uit de omrekening voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de exploitatierekening onder de post "Financiële baten en lasten". Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers van afwikkeling.

De wisselkoersen per 31 december 2022 van de belangrijkste valuta zijn als volgt:

VALUTA	SRD
USD	31.85
EURO	33.89

2.4 FINANCIËLE ACTIVA

Debiteuren en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen de transactie prijs na aftrek van voorziening voor oninbaarheid. Wanneer de betalingstermijn wordt verlengd boven de normale betalingstermijn dient de vorderingen gewaardeerd te worden tegen de geamortiseerde kostprijs met behulp van effectieve interest methode.

Aan het einde van elke verslagperiode worden de boekwaarden van debiteuren en overige vorderingen herzien om te bepalen of er objectieve aanwijzingen zijn dat de bedragen niet kunnen worden teruggevorderd. Indien dit wel het geval is wordt een bijzondere waardevermindering verlies onmiddellijk in de exploitatierekening opgenomen.

2.5 MATERIËLE VASTE ACTIVA

Items van materiële vaste activa wordt gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en eventuele waardeverminderingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Het afschrijvingspercentage bedraagt per jaar voor:

- Transportmiddelen 20%
- Computer en printers 20% – 33.3%
- Kantoorinventaris 20%

Indien er indicatie is dat een significante verandering zal zijn in de levensduur of de restwaarde van de activa worden de afschrijvingen aangepast.

Bij een desinvestering wordt het verschil tussen boekwaarde en de opbrengst opgenomen in de exploitatierekening.

2.6 LEASEOVEREENKOMSTEN

Leaseovereenkomsten worden geclassificeerd als financiële leases, wanneer de voorwaarden van de leaseovereenkomst vrijwel alle risico's en voordelen van eigendom van het geleased actief wordt overgedragen aan de organisatie.

Rechten op activa gehouden onder financiële leases worden opgenomen als activa van de onderneming tegen de reële waarde van het geleased actief (of, indien lager, de contante waarde van de minimale leasebetalingen) bij aanvang van de lease. De overeenkomstige verplichting aan de lessor wordt in de balans opgenomen als een financiële leaseverplichting. Leasebetalingen worden verdeeld tussen financieringslasten en vermindering van de leaseverplichting om een constante rentevoet te verkrijgen over het resterende saldo van de verplichting. Financieringskosten worden in mindering gebracht bij het meten van winst of verlies. Activa aangehouden in het kader van financiële leases worden opgenomen onder materiële vaste activa en afgeschreven en beoordeeld op bijzondere waarde- verminderingsverliezen op dezelfde manier als activa in eigendom.

2.7 BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

2.8 SCHULDEN

Schulden worden gewaardeerd tegen de transactieprijs en daaropvolgend gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs met gebruik van de effectieve interest methode.

2.9 KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid is gemaakt tussen kasstromen uit operationele activiteiten, investeringsactiviteiten en financieringsactiviteiten. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en kortlopende schulden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koers die geldt op de datum van de transactie. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

2.10 INKOMSTEN

De inkomsten bestaan uit vergoedingen, middelen verkregen uit fondsen, schenkingen en rente van banktegoeden en worden in het betreffende boekjaar opgenomen op basis van het toerekeningsbeginsel in overeenstemming met de inhoud van de relevante overeenkomsten.

2.11 KOSTEN

De kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht.

Verliezen worden genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

3. BELANGRIJKE SCHATTINGEN

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat de directie schattingen en veronderstellingen maakt die de in de jaarrekening opgenomen bedragen kunnen beïnvloeden. De directie is van mening dat de gemaakte schattingen redelijk betrouwbaar zijn, echter, de daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van de gemaakte schattingen.

4. IAS 29 "FINANCIAL REPORTING IN HYPERINFLATIONARY ECONOMIES"

IAS 29 "Financial Reporting in Hyperinflationary Economies" vereist dat de jaarrekening van entiteiten waarvan de functionele valuta die van een economie met hyperinflatie is, moet worden aangepast voor de gevolgen van veranderingen in een geschikte algemene prijsindex om koopkrachtveranderingen weer te geven en moet worden uitgedrukt in termen van de actuele waarde op de balansdatum van de verslagperiode, ongeacht of zij gebaseerd is op de historische kostprijsmethode of de actuele- kostprijsmethode. Dienovereenkomstig moet de inflatie vanaf de datum van acquisitie of vanaf de herwaarderingsdatum worden berekend op de niet-monetaire posten.

Om te bepalen of een economie als hyper inflatoir moet worden aangemerkt in de termen van IAS 29, wordt in de standaard een reeks factoren genoemd die in overweging moeten worden genomen, waaronder het bestaan van een cumulatief inflatiepercentage over drie jaar dat de 100% benadert of overschrijdt. Aangezien de inflatie in Suriname in juni 2021 het driejarige cumulatieve inflatiepercentage van 100% heeft overschreden en de overige indicatoren niet in tegenspraak zijn met de conclusie dat Suriname voor financiële verslaggevingsdoeleinden als een hyperinflatie economie moet worden beschouwd, is het management van EAS van oordeel dat er voldoende bewijs is om te concluderen dat Suriname vanaf 2021 een hyperinflatie economie heeft en is IAS 29 vanaf die datum toegepast in de financiële verslaglegging.

De aanpassingen zijn berekend met behulp van de omrekeningsfactoren die zijn afgeleid van de consumentenprijsindex (CPI), gepubliceerd door het Algemeen Bureau voor de Statistiek van de Republiek Suriname. De CPI's voor de drie jaren eindigend op 31 december 2022 zijn als volgt:

2020: 230.50

2021: 370.40

2022: 572.50

Hieronder volgen de belangrijkste procedures die zijn toegepast voor de bovengenoemde aanpassing voor inflatie:

- Monetaire activa en passiva die zijn geboekt tegen de aan het einde van het jaar geldende monetaire eenheid worden niet aangepast, omdat zij reeds zijn uitgedrukt in de op de datum van de jaarrekening geldende monetaire eenheid.
- Niet-monetaire activa en passiva die geboekt zijn tegen hun aanschaffingswaarde op de balansdatum zijn aangepast door de overeenkomstige indexaanpassingen toe te passen.
- Alle posten in de winst-en-verliesrekening zijn aangepast door de relevante omrekeningsfactoren toe te passen.
- Het effect van de inflatie op de netto monetaire positie van de entiteit is opgenomen in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten in de rubriek winst of verlies op de monetaire positie.
- De vergelijkende cijfers zijn aangepast voor inflatie, volgens dezelfde richtlijnen als in de voorgaande punten beschreven.

IAS 29 "FINANCIAL REPORTING IN HYPERINFLATIONARY ECONOMIES" (VERVOLG)

Activa	2022	IAS29 Restatements	2022 Restated	2021	IAS29 Restatements	2021 Restated
Materiële vaste activa						
Transportmiddelen	1,144,499	-	1,144,499	1,009,237	-	1,009,237
Computer en printers	294,092	88,000	382,092	45,415	27,455	72,870
Kantoorinventaris	384,262	152,233	536,495			
Totaal materiële vaste activa	1,822,853	240,233	2,063,086	1,054,652	27,455	1,082,107
Vlottende activa						
Overige vorderingen	7,545,865	-	7,545,865	3,799,098	-	3,799,098
Liquide middelen	1,443,556	-	1,443,556	1,791,713	-	1,791,713
Totaal vlottende activa	8,989,421	-	8,989,421	5,590,811	-	5,590,811
Totaal activa	10,812,274	240,233	11,052,507	6,645,463	27,455	6,672,918

Passiva	2022	IAS29 Restatements	2022 Restated	2021	IAS29 Restatements	2021 Restated
Eigen vermogen						
Overige reserve	316,000	-	316,000	316,000	-	316,000
Algemene reserve	3,671,988	240,233	3,912,221	(284,753)	27,455	(257,298)
Exploitatieresultaat	2,532,264	-	2,532,264	3,956,741	-	3,956,741
Totaal eigen vermogen	6,520,252	240,233	6,760,485	3,987,988	27,455	4,015,443
Langlopende schulden						
Leaseverplichtingen	1,374,391	-	1,374,391	1,118,506	-	1,118,506
Totaal langlopende schulden	1,374,391	-	1,374,391	1,118,506	-	1,118,506
Kortlopende schulden						
Crediteuren	510,150	-	510,150	-	-	-
Schulden aan verbonden partijen	1,670	-	1,670	10,225	-	10,225
Belastingen en sociale lasten	285,531	-	285,531	466,015	-	466,015
Kreditinstellingen	115,989	-	115,989	-	-	-
Overige schulden	2,004,291	-	2,004,291	1,062,729	-	1,062,729
Totaal kortlopende schulden	2,917,631	-	2,917,631	1,538,969	-	1,538,969
Totaal passiva	10,812,274	240,233	11,052,507	6,645,463	27,455	6,672,918

Exploitatier rekening	2022	IAS29 Restatements	2022 Restated	2021	IAS29 Restatements	2021 Restated
Inkomsten	13,173,181	3,579,815	16,752,996	6,554,742	3,906,601	10,461,343
Opbrengsten	13,173,181	3,579,815	16,752,996	6,554,742	3,906,601	10,461,343
Personeelskosten	2,508,651	557,243	3,065,894	1,105,006	898,344	2,003,350
Huisvestingskosten	719,218	161,452	880,670	205,787	174,581	380,368
Kosten transportmiddelen	88,591	21,964	110,555	88,034	72,308	160,342
Algemene kosten	6,566,073	1,213,892	7,779,965	1,017,615	595,287	1,612,902
Afschrijvingskosten	658,406	3,698	662,104	281,228	2,156	283,384
Exploitatiekosten	10,540,939	1,958,249	12,499,188	2,697,670	1,742,676	4,440,346
Exploitatieresultaat						
vóór financiële baten en lasten	2,632,242	1,621,566	4,253,808	3,857,072	2,163,925	6,020,997
Financiële (baten) en lasten	99,978	1,621,566	1,721,544	(99,669)	2,163,925	2,064,256
Exploitatieresultaat	2,532,264	-	2,532,264	3,956,741	-	3,956,741

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

5. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

5. MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa	2022 SRD	2021 SRD
Transportmiddelen	1,144,499	1,009,237
Computer en printers	382,092	72,870
Kantoorinventaris	536,495	-
Totaal materiële vaste activa	2,063,086	1,082,107

De mutaties gedurende het jaar kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Materiële vaste activa	Transport- middelen	Computer en Printers	Kantoor- inventaris	Totaal
	SRD	SRD	SRD	SRD
Aanschafwaarde				
Aanschafwaarde per 1 januari 2022	1,354,680	49,363	-	1,404,043
Hyperinflatie correcties 2021	-	29,858	-	29,858
Investerings 2022	-	316,198	439,429	755,627
Mutatie a.g.v. koerswijzigingen	670,980	-	-	670,980
Hyperinflatie correcties	-	114,481	176,114	290,595
Desinvesteringen 2022	-	-	-	-
Aanschafwaarde per 31 december 2022	2,025,660	480,042	615,543	3,121,245
Afschrijvingen				
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari 2022	345,443	3,948	-	349,391
Hyperinflatie correcties 2021	-	2,403	-	2,403
Hyperinflatie correcties 2022	-	26,481	23,881	50,362
Afschrijvingen 2022	535,718	67,521	55,167	658,406
Afschrijving desinvesteringen 2022	-	-	-	-
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2022	881,161	97,950	79,048	1,058,159
Boekwaarde per 31 december 2022	1,144,499	382,092	536,495	2,063,086
Boekwaarde per 31 december 2021	1,009,237	72,870	-	1,082,107

De materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven op basis van de volgende afschrijvingstermijnen:

- Transportmiddelen 5 jaar
- Computer en printers 3 – 5 jaar
- Kantoorinventaris 5 jaar

Bij het bepalen van de afschrijvingen is er rekening gehouden met een restwaarde van 10%.

De mutatie als gevolg van koerswijziging is conform IFRS SME, artikel 30 Vreemde Valuta Herwaarderingen welke voorschrijft dat bedragen met een vreemde valuta grondslag worden omgerekend in de functionele valuta van de entiteit per jaareinde.

De aanschafwaarde van transportmiddelen is initieel gewaardeerd tegen een koers van USD 1.00 = SRD 7.52 en een vreemde valuta grondslag van USD 63,600

Per 31 december 2022 bedraagt de boekwaarde voor transportmiddelen USD 35,934 (2021: USD 47,382). Als gevolg van de koerswijzigingen gedurende het boekjaar is er een koerswinst van SRD 670,980 (2021: SRD 445,836) gerealiseerd.

6. OVERIGE VORDERINGEN

Overige vorderingen	2022 SRD	2021 SRD
Te ontvangen van N.V. Energie Bedrijven Suriname	5,974,595	3,423,032
Project SREF	860,049	-
Te ontvangen subsidie Overheid van Suriname	316,000	316,000
Deposito visa card	183,138	-
Deposito lease auto	89,817	60,066
Waarborg huur	84,141	-
Vooruitbetaalde ziektekosten verzekering	23,809	-
Vooruitbetaalde bedragen	14,316	-
Totaal overige vorderingen	7,545,865	3,799,098

Te ontvangen van N.V. Energie Bedrijven Suriname (N.V. EBS):

Vanaf augustus 2021 ontvangt het Instituut een bedrag van SRD 0.01 per kilowattuur van de door N.V. EBS aan de afnemers geleverde elektriciteit, dit ten behoeve van het toezicht op en de controle van het Elektriciteitsbedrijf en tevens ter regulering van de elektriciteitsvoorzieningssector. Per 31 december 2022 staat een vordering van SRD 5,974,595 (2021: 3,423,032) op de N.V. EBS.

Deposito leaseverplichting Fernandes Autohandel N.V.:

Deze heeft betrekking op een borgsom betaald aan Fernandes Autohandel N.V. van USD 2,820. Dit bedrag is gelijk aan drie maanden aflossing. Dit bedrag is per 31 december 2022 tegen de slotkoers gewaardeerd waardoor een koerswinst van SRD 29,751 (2021: SRD 19,768) is gerealiseerd.

7. LIQUIDE MIDDELEN

	2022	2021
Liquide middelen	SRD	SRD
Finabank N.V. SRD - rekening	1,436,286	1,731,906
Finabank N.V. USD - rekening	7,270	59,807
Totaal liquide middelen	1,443,556	1,791,713

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het Instituut.

8. EIGEN VERMOGEN

Eigen vermogen	Overige Reserve	Algemene reserve	Exploitatie resultaat	Totaal
	SRD	SRD	SRD	SRD
Mutatie 2021				
Balans per 1 januari	1,000,000	-	(287,437)	712,563
Resultaat bestemming	-	(287,437)	287,437	-
Overige reserve	(684,000)	-	-	(684,000)
Hyperinflatie 2021	-	2,684	-	2,684
Hyperinflatie 2022	-	27,455	-	27,455
Exploitatieresultaat	-	-	3,956,741	3,956,741
Balans per 31 december 2021	316,000	(257,298)	3,956,741	4,015,443
Mutatie 2022				
Resultaat bestemming	-	3,956,741	(3,956,741)	-
Overige reserve	-	-	-	-
Hyperinflatie 2021	-	(27,455)	-	(27,455)
Hyperinflatie 2022	-	240,233	-	240,233
Exploitatieresultaat	-	-	2,532,264	2,532,264
Balans per 31 december 2022	316,000	3,912,221	2,532,264	6,760,485

Het eigen vermogen van het Instituut per 31 december 2022 omvat het cumulatief exploitatieresultaat vermeerderd met het positief resultaat over het boekjaar 2022.

9. LEASEVERPLICHTINGEN

	2022 SRD	2021 SRD
Langlopende schulden		
Leaseverplichting Fernandes Autohandel N.V.		
Balans per 1 januari 2021	1,118,506	863,574
Opgenomen	-	-
Aflossingen	(224,704)	(113,177)
Mutatie a.g.v. koerswijzigingen	480,589	368,109
Langlopend deel per 31 december	1,374,391	1,118,506
Aflossingsverplichting komend boekjaar	(275,184)	(199,368)
Totaal langlopende schulden	1,099,207	919,138

Het Instituut is op 18 augustus 2020 een leaseovereenkomst aangegaan met Fernandes Autohandel N.V. Deze overeenkomst is voor de koop onder voorwaarde van een voertuig van het merk ISUZU type MUX ter waarde van USD 63,600. De looptijd is 60 maanden en het maandelijkse termijn bedraagt USD 940. Van dit bedrag wordt USD 720 in mindering gebracht van de totale koopsom. Verder is dit maandelijks bedrag inclusief onderhoud van voertuig van USD 125 en wa & casco verzekering voor USD 95. De slottermijn aan het einde van de termijnen bedraagt USD 20,400.

De mutatie als gevolg van koerswijziging is conform IFRS SME, artikel 30 Vreemde Valuta Herwaarderingen welke voorschrijft dat per balansdatum monetaire bedragen in vreemde valuta moeten worden gewaardeerd tegen de slotkoers. Per 31 december 2022 bedraagt de

schuld USD 35,934 aan Fernandes Autohandel N.V. Als gevolg van koerswijzigingen gedurende het boekjaar is er een koersverlies van SRD 480,589 (2021: SRD 368,109) gerealiseerd.

Resterende looptijd in SRD	Saldo < 1 jaar	Saldo 1-5 jaar	Saldo > 5 jaar	Totaal
Leaseverplichting Fernandes Autohandel N.V.	275,184	1,099,207	-	1,374,391
Totaal	275,184	1,099,207	-	1,374,391

10. CREDITEUREN

Crediteuren	2022 in SRD	2021 in SRD
P. Pawiroredjo	142,464	-
Ketele Consulting	133,420	-
AK Communication Consultancy	129,107	-
Torarica Resort	83,129	-
Telesur	7,940	-
Datasur N.V.	5,351	-
Celery Online Payroll & HRM	3,376	-
Suriname Energy Chamber	3,185	-
Rosheuvel & Partners Business Group N.V.	1,605	-
Suriname Cloud Services	573	-
Totaal crediteuren	5 10, 15 0	-

11. SCHULDEN AAN VERBONDEN PARTIJEN

Schulden aan verbonden partijen	2022 SRD	2021 SRD
Rekening courant verhouding directie	1,670	10,225
Totaal schulden aan verbonden partijen	1, 6 70	10, 225

Rekening courant verhouding directie heeft betrekking op voorgeschoten gelden door de directeur voor o.a.. brandstof-, telefoon- en internetkosten.

12. BELASTINGEN EN SOCIALE LASTEN

Belastingen en sociale lasten	2022 SRD	2021 SRD
Af te dragen loonbelasting	243,978	387,030
Af te dragen premie AOV	29,528	40,075
Af te dragen pensioen premie	12,025	38,910
Totaal belastingen en sociale lasten	28 5, 5 3 1	46 6, 015

13. KREDIETINSTELLINGEN

Kredietinstellingen	2022 in SRD	2021 in SRD
Visa card	115,989	-
Totaal kredietinstellingen	115,989	-

14. OVERIGE SCHULDEN

Overige schulden	2022 SRD	2021 SRD
Te betalen accountantskosten	1,443,095	538,121
Te betalen administratiekosten	510,686	490,619
Te betalen vakantiegelden/gratificatie	50,510	17,013
Te betalen secretariele ondersteuning RvT	-	9,616
Te betalen RvT vergoeding	-	2,619
Overige schulden	-	4,741
Totaal overige schulden	2,004,291	1,062,729

De nog te betalen accountantskosten hebben betrekking op de controle van de jaarrekeningen voor de boekjaren 2020, 2021 en 2022.

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING OVER 2022

6. TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING OVER 2022

15. INKOMSTEN

Inkomsten	2022 SRD	2021 SRD
Supervisory fee N.V. Energie Bedrijven Suriname	16,752,996	9,403,879
Subsidie Overheid van Suriname	-	1,057,464
Totaal inkomsten	16,752,996	10,461,343

16. PERSONEELSKOSTEN

Personeelskosten	2022 SRD	2021 SRD
Salarissen	1,893,760	1,449,225
Inhuren tijdelijke werknemers	236,678	-
Diverse toelagen	218,285	121,874
Vakantiegelden	191,194	141,266
Gratificatie	174,205	117,206
Opleidingskosten	130,829	-
Pensioen premie	112,667	149,593
Premie ziektekostenverzekering	83,615	24,186
Overige personeelskosten	24,661	-
Totaal personeelskosten	3,065,894	2,003,350

17. HUISVESTINGSKOSTEN

Huisvestingskosten	2022 SRD	2021 SRD
Huurkosten	714,822	375,964
Schoonmaakkosten	66,816	4,404
Beveiligingskosten	65,059	-
Reparatie en onderhoud	19,998	-
Kantinekosten	13,975	-
Totaal huisvestingskosten	880,670	380,368

18. KOSTEN TRANSPORTMIDDELEN

	2022	2021
Kosten transportmiddelen	SRD	SRD
Reparatie en onderhoud	46,305	63,589
Autoverzekeringen	35,168	48,327
Brandstofkosten	29,082	48,426
Totaal kosten transportmiddelen	110, 5 5 5	160, 3 42

19. ALGEMENE KOSTEN

	2022	2021
Algemene kosten	SRD	SRD
Advies en juridische kosten	2,766,785	66,879
Administratiekosten	1,906,712	322,056
Accountantskosten	737,211	678,543
Representatiekosten	542,962	32,298
Reis- en verblijfkosten	490,410	-
Vergoeding Raad van Toezicht	381,341	262,303
Deelname conferenties	306,954	-
Kantoorkosten	211,031	4,411
Software en licenties	131,815	93,854
Advertentiekosten	94,957	104,752
Marketing & communicatiekosten	88,066	-
Telefoon en internet	61,540	23,928
Secretariele ondersteuning Raad van Toezicht	30,398	20,984
Bedrijfsmiddelen verzekering	12,006	-
Bankkosten	6,969	2,894
Overige algemene kosten	10,808	-
Totaal algemene kosten	7, 779 , 9 6 5	1, 6 12, 9 02

20. AFSCHRIJVINGSKOSTEN

Afschrijvingskosten	2022 SRD	2021 SRD
Transportmiddelen	535,718	277,280
Computer en printers	71,219	6,104
Kantoorinventaris	55,167	-
Totaal afschrijvingskosten	6 6 2, 104	28 3, 3 8 4

21. FINANCIËLE (BATEN) EN LASTEN

Financiële (baten) en lasten	2022 SRD	2021 SRD
Koersmutaties lease verplichting	480,589	368,109
Koersmutatie diverse kortlopende verplichtingen	223,705	-
Interest	12,806	-
Koersmutaties materiële vaste activa	(670,980)	(445,836)
Monetaire voordeel / nadeel	1,612,054	2,108,177
Overige koersverschillen	63,370	33,806
Totaal financiële (baten) en lasten	1, 721, 5 44	2, 06 4, 25 6

Per 31 December 2022 bedroeg de USD koers SRD 31,85 (2021: 21,29). Gedurende het boekjaar 2022 heeft het Instituut een koersverlies geleden van SRD 480,589 (2021: SRD 368,109) op de leaseverplichting en een koerswinst van SRD 670,980 (2021: SRD 445,836) op de herwaardering van de materiële vaste activa.

22. TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

Transacties met verbonden partijen vinden plaats wanneer er een relatie bestaat tussen het Instituut, belangrijke belanghebbenden, directie en overige bestuurders.

Per 31 december 2022 waren er geen vorderingen op verbonden partijen. De schulden aan verbonden partijen bedroegen SRD 1,670 (2021: SRD 10,225)

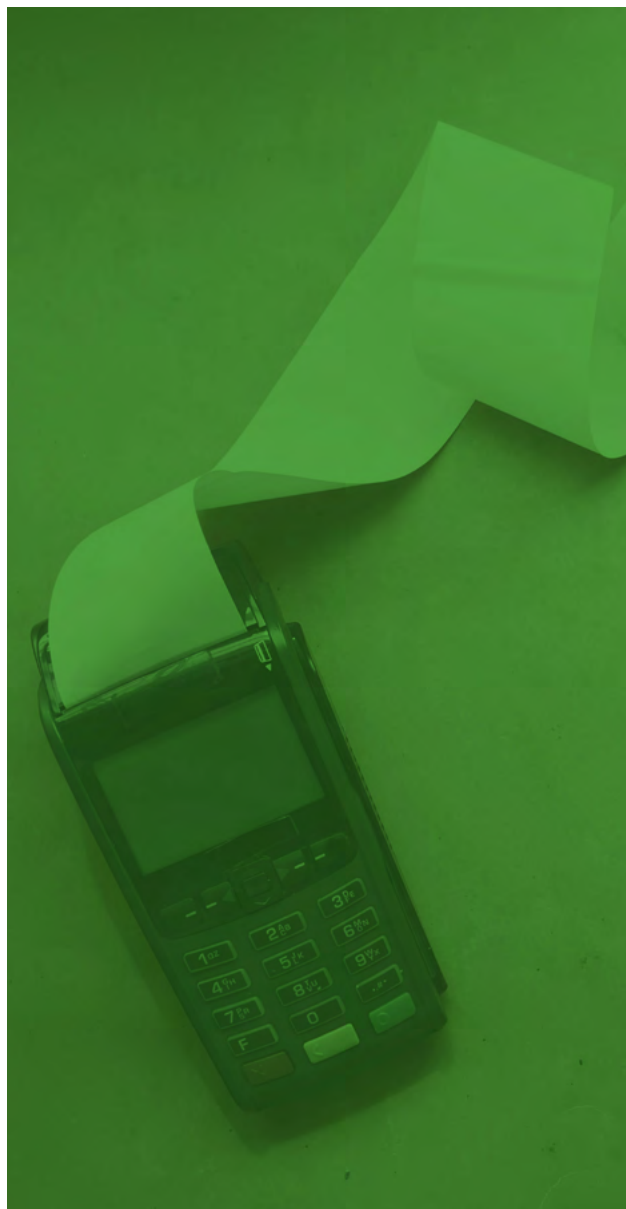
23. LEDEN VAN RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht van Energie Autoriteit Suriname bestond per 31 december 2022 uit de volgende leden:

- A. Kalpoe (voorzitter bij wet)
- T. Douglas
- S. Mehairjan
- G. Bostdorp
- D. Oedit
- G. Lau

24. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum toe te lichten.

OVERIGE GEGEVENS

Wettelijke bepalingen inzake resultaatbestemming

Volgens artikel 9 lid 5 wordt jaarlijks, na aftrek van de lasten en de reserveringen voor ontwikkeling, het surplus gereserveerd voor dekking van de lasten in het navolgende begrotingsjaar.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2022

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de Energie Autoriteit Suriname te Paramaribo gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Energie Autoriteit Suriname per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards voor kleine en middelgrote entiteiten (IFRS voor SMEs).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de exploitatierekening en het kasstroomoverzicht over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NVCOS). Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Energie Autoriteit Suriname zoals vereist is in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

PARAGRAAF TER BENADRUKKING VAN AANGELEGENHEDEN

Opmaak van de jaarrekening

Wij vestigen de aandacht op de toelichting in de jaarrekening op pagina 69 van het jaarverslag 2022 onder paragraaf "Grondslagen van waardering van activa en passiva en resultaatbepaling", waarin is opgenomen dat de jaarrekening van de Energie Autoriteit Suriname is opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards voor kleine en middelgrote entiteiten (IFRS voor SMEs). Volgens de Wet op de Jaarrekening wordt de Energie Autoriteit Suriname geclassificeerd als een organisatie van openbaar belang, specifiek een parastatale instelling, en dient de jaarrekening opgesteld te worden in overeenstemming met IFRS-Full. De Energie Autoriteit Suriname heeft gezien haar grootte (klein) een verzoek voor ontheffing, zoals bedoeld in artikel 10, lid 3 van de Wet op de Jaarrekening, ingediend. Echter is het verzoek tot ontheffing vooralsnog niet verleend door het Ministerie van Financiën & Planning. Indien wij de jaarrekening getoetst hadden aan bovengenoemde grondslagen (IFRS-Full) zou ons oordeel anders kunnen luiden. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel IAS 29 "Financial Reporting in Hyperinflationary Economies" in de toelichting op pagina 72 van het jaarverslag waarin de gevolgen van een hyper inflatoire economie op de jaarrekening van de Energie Autoriteit Suriname zijn beschreven. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring. De andere informatie bestaat uit het verslag van de directeur en het verslag van de raad van toezicht.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE DIRECTIE VOOR DE JAARREKENING

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met International Financial Reporting Standards voor kleine en middelgrote entiteiten (IFRS voor SMEs). In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistisch alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEID VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten of fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Paramaribo, 21 december 2023

Hoogachtend,
Crowe Burgos Accountants N.V.

drs. Romeo K. Burgos RA CA
Managing Partner

info@eas.sr

kristalstraat #1

www.eas.sr